

Πρὸς Κορινθίους β'

1 Παῦλος ἀπόστολος ῬΧριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ Τιμόθεος^a ὁ ἀδελφὸς τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὖσῃ^b ἐν Κορίνθῳ,^c σὺν τοῖς ἀγίοις πᾶσιν τοῖς οὖσιν^d ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ.^e ² χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.³ Εὐλογητὸς^a ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν^b καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως,^c ⁴ ὁ παρακαλῶν^a ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι^b ἡμᾶς παρακαλεῖν^c τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως^d ἡς παρακαλούμεθα^e αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ.⁵ ὅτι καθὼς περισσεύει^a τὰ παθήματα^b τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει^c καὶ ἡ παράκλησις^d ἡμῶν.⁶ εἴτε δὲ θλιβόμεθα,^a ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως^b καὶ σωτηρίας. Ῥείτε παρακαλούμεθα,^c ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως^d τῆς ἐνεργουμένης^e ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων^f ὡν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν,^g ⁷ καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία^a ὑπὲρ ὑμῶν· εἰδότες^b ὅτι Γώς κοινωνοί^c ἔστε^d τῶν παθημάτων,^e οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως.^f ⁸ Οὐ γὰρ θέλομεν^a ὑμᾶς ἀγνοεῖν,^b ἀδελφοί, Ῥύπερ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης^c ἐν τῇ Ἀσίᾳ,^d ὅτι καθ' ὑπερβολὴν^e Ῥύπερ δύναμιν ἐβαρήθηκεν,^f ὥστε ἐξαπορηθῆναι^g ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν.^h ⁹ ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα^a τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν,^b ἵνα μὴ πεποιθότες^c

Chapter 1

1 a NNMS Τιμόθεος

Timothy

b VPPADFS

c NDFS Κόρινθος Corinth

d VPPADMP

e NDFS Ἀχαΐα Achaia

3 a NNMS εὔλογητός

worthy of being praised

b NGMP οἰκτιρμός

compassion

c NGFS παράκλησις

encouragement

4 a VPPANMS

b VNPM

c VNPA

d NGFS παράκλησις

encouragement

e V1PPPI

5 a V3SPAI

b NNNP πάθημα suffering

c V3SPAI

d NNFS παράκλησις

encouragement

6 a V1PPPI θλίβω to press

upon

b NGFS παράκλησις

encouragement

c V1PPPI

d NGFS παράκλησις

encouragement

e VPPMGFS ἐνεργέω to be at work in

f NGNP πάθημα suffering

g V1PPAI

7 a NNFS βέβαιος firm

b VPRANMP

c NNMP κοινωνός partner

d V2PPAI

e NGNP πάθημα suffering

f NGFS παράκλησις

encouragement

8 a V1PPAI

b VNPA ἀγνοέω to be ignorant

c VPAMGFS

d NDFS Ἀσία Asia

e NAWS ὑπερβολή all-surpassing

f V1PAPI βαρέω to be burdened

g VNAP ἐξαπορέομαι to despair

h VNPA

9 a NANS ἀπόκριμα sentence

b V1PRAI

c VPRANMP

ῶμεν^d ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ ἐγείροντι^e τοὺς νεκρούς. ¹⁰ ὃς ἐκ τηλικούτου^a θανάτου ἐρρύσατο^b ἡμᾶς καὶ ῥύσεται,^c εἰς ὃν ἡλπίκαμεν^d ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται,^e ¹¹ συνυπουργούντων^a καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει,^b ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα^c διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῆ^d ὑπὲρ ἡμῶν. ¹² Ἡ γὰρ καύχησις^a ἡμῶν αὕτη ἐστίν,^b τὸ μαρτύριον^c τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἁγιότητι^d καὶ εἰλικρινείᾳ^e τοῦ θεοῦ, τούκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ^f ἀλλ' ἐν χάριτι θεοῦ, ἀνεστράφημεν^g ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως^h δὲ πρὸς ὑμᾶς. ¹³ οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν^a ὑμῖν ἀλλ' ἡ ἀναγινώσκετε^b ἡ καὶ ἐπιγινώσκετε,^c ἐλπίζω^d δὲ γάρ τι ἔως τέλους ἐπιγινώσεσθε,^e ¹⁴ καθὼς καὶ ἐπέγνωτε^a ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα^b ὑμῶν ἐσμεν^c καθάπερ^d καὶ ὑμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου τὸν ἡμῶν Ἰησοῦ. ¹⁵ Καὶ ταύτη τῇ πεποιθήσει^a ἐβουλόμην^b πρότερον^c πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν,^d ἵνα δευτέραν τὸ χάριν τὴν σχῆτε,^e ¹⁶ καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν^a εἰς Μακεδονίαν,^b καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας^c ἐλθεῖν^d πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι^e εἰς τὴν Ιουδαίαν. ¹⁷ τοῦτο οὖν τὸ βουλόμενος^a μήτι^b ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ^c ἐχρησάμην;^d ἡ ἀβουλεύομαι^e κατὰ σάρκα βουλεύομαι,^f ἵνα ἦ^g παρ' ἐμοὶ τὸ Ναὶ ναὶ καὶ τὸ Οὔ οὔ; ¹⁸ πιστὸς δὲ ὁ θεὸς ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἔστιν^a Ναὶ καὶ Οὔ. ¹⁹ ὁ τοῦ θεοῦ

d V1PPAS	e NDFS εἰλικρίνεια <i>sincerity</i>	e V2PAAS
e VPPADMS	f NDFS σαρκικός <i>material</i>	16 a VNAA
10 a NGMS τηλικοῦτος <i>so great</i>	g V1PAPI ἀναστρέφω <i>to conduct oneself</i>	b NAFS Μακεδονία <i>Macedonia</i>
b V3SAM1 ῥύομαι <i>to rescue</i>	h περισσοτέρως <i>more</i>	c NGFS Μακεδονία <i>Macedonia</i>
c V3SFMI ῥύομαι <i>to rescue</i>	13 a V1PPAI	d VNAA
d V1PRAI	b V2PPAI	e VNAP προπέμπω <i>to accompany</i>
e V3SFMI ῥύομαι <i>to rescue</i>	c V2PPAI	17 a VPPMNMS
11 a VPPAGMP <i>συνυπουργέω to join to help</i>	d V1SPA1	b μήτι [interrogative particle]
b NDFS δέησις <i>prayer</i>	e V2PFMI	c NDFS ἐλαφρία <i>lightness</i>
c NNNS χάρισμα <i>gracious gift</i>	14 a V2PAAI	d V1SAM1 χράομαι <i>to make use of</i>
d V3SAPS	b NNNS καύχημα <i>something to boast about</i>	e V1SPMI βουλεύομαι <i>to make plans</i>
12 a NNFS καύχησις <i>boasting</i>	c V1PPAI	f V1SPMI βουλεύομαι <i>to make plans</i>
b V3SPA1	d καθάπερ <i>as</i>	g V3SPAS
c NNNS μαρτύριον <i>testimony</i>	15 a NDFS πεποίθησις <i>confidence</i>	18 a V3SPA1
d NDFS ἁγιότης <i>holiness</i>	b V1SIMI	
	c NANS πρότερος <i>before</i>	
	d VNAA	

γὰρ ὁ υἱὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι’ ἡμῶν κηρυχθείς,^a δι’ ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ^b καὶ Τιμοθέου,^c οὐκ ἐγένετο^d Ναι καὶ Οὔ, ἀλλὰ Ναι ἐν αὐτῷ γέγονεν.^e ²⁰ ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ Ναι. Γδιὸ καὶ δι’ αὐτοῦ^f τὸ Ἀμὴν τῷ θεῷ πρὸς δόξαν δι’ ἡμῶν. ²¹ ὁ δὲ βεβαιῶν^g ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας^b ἡμᾶς θεός, ²² ὁ καὶ σφραγισάμενος^a ἡμᾶς καὶ δοὺς^b τὸν ἀρραβώνα^c τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. ²³ Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι^a ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχήν, ὅτι φειδόμενος^b ὑμῶν οὐκέτι ἥλθον^c εἰς Κόρινθον.^d ²⁴ οὐχ ὅτι κυριεύομεν^a ὑμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί^b ἐσμεν^c τῆς χαρᾶς ὑμῶν, τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε.^d

2 ἔκρινα^a Γ γὰρ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ^b πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν.^c **2** εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ^a ὑμᾶς, καὶ τίς ὁ εὐφραίνων^b με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος^c ἐξ ἐμοῦ; **3** καὶ ἔγραψα^a τοῦτο αὐτὸν ἵνα μὴ ἐλθὼν^b λύπην^c τοῖχῳ^d ἀφ’ ὧν ἔδει^e με χαίρειν,^f πεποιθώς^g ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ή ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστιν.^h **4** ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς^a καρδίας ἔγραψα^b ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων,^c οὐχ ἵνα λυπηθῆτε,^d ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε^e ήν ἔχω^f περισσοτέρως^g εἰς ὑμᾶς. **5** Εἰ δέ τις λελύπηκεν,^a οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν,^b ἀλλὰ ἀπὸ μέρους ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ^c πάντας ὑμᾶς. **6** ἵκανὸν τῷ τοιούτῳ ή ἐπιτιμίᾳ^a αὕτη ή ὑπὸ τῶν πλειόνων,^b ὥστε τούναντίον^a Γ μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι^b καὶ

- 19 a VPAPNMS
b NGMS Σιλουανός *Silas*
c NGMS Τιμόθεος
Timothy
d V3SAM1
e V3SRAI
21 a VPPANMS βεβαιόω *to confirm*
b VPAANMS χρίω *to anoint*
22 a VPAMNMS σφραγίζω
to seal
b VPAANMS
c NAMS ἀρραβών
deposit which guarantees
23 a V1SPMI
b VPPMNMS φείδομαι
to spare
c V1SAAI
d NAFS Κόρινθος *Corinth*

- 24 a V1PPAI κυριεύω *to lord over*
b NNMP συνεργός *fellow*
worker
c V1PPAI
d V2PRAI
Chapter 2
1 a V1SAAI
b NDFS λύπη *sorrow*
c VNAA
2 a V1SPA1 λυπέω *to cause sorrow*
b VPPANMS εὐφραίνω *to cause celebration*
c VPPPNS λυπέω *to cause sorrow*
3 a V1SAAI
b VPAANMS
c NAFS λύπη *sorrow*
d V1SAAS
e V3SIAI

- f VNPA
g VPRANMS
h V3SPA1
4 a NGFS συνοχή *anguish*
b V1SAAI
c NGNP δάκρυον *teardrop*
d V2PAPS λυπέω *to cause sorrow*
e V2PAAS
f V1SPA1
g περισσοτέρως *more*
5 a V3SRAI λυπέω *to cause sorrow*
b V3SRAI λυπέω *to cause sorrow*
c V1SPAS ἐπιβαρέω *to burden*
6 a NNFS ἐπιτιμία *punishment*
7 a τούναντίον *but*
b VNAM χαρίζομαι *to give grace*

παρακαλέσαι,^c μή πως τῇ περισσοτέρᾳ^d λύπῃ^e καταποθῇ^f ὁ τοιοῦτος.⁸ διὸ παρακαλῶ^a ὑμᾶς κυρῶσαι^b εἰς αὐτὸν ἀγάπην.⁹ εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα^a ἵνα γνῶ^b τὴν δοκιμὴν^c ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί^d ἐστε.^e¹⁰ ὃ δέ τι χαρίζεσθε,^a καγώ· καὶ γὰρ ἐγὼ ὅ κεχάρισμαι,^b εἴ τι^c κεχάρισμαι,^c δι’ ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ,¹¹ ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν^a ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα^b ἀγνοοῦμεν.^c¹² Ἐλθὼν^a δὲ εἰς τὴν Τρωάδα^b εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ θύρας μοι ἀνεῳγμένης^c ἐν κυρίῳ,¹³ οὐκ ἔσχηκα^a ἀνεσιν^b τῷ πνεύματί μου τῷ μὴ εὔρειν^c με Τίτον^d τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος^e αὐτοῖς ἐξῆλθον^f εἰς Μακεδονίαν.^g¹⁴ Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι^a ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ καὶ τὴν ὄσμὴν^b τῆς γνώσεως^c αὐτοῦ φανεροῦντι^d δι’ ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ.¹⁵ ὅτι Χριστοῦ εὐωδία^a ἐσμὲν^b τῷ θεῷ ἐν τοῖς σωζόμενοις^c καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις,^d¹⁶ οἵς μὲν ὄσμὴ^a Γέκ θανάτου εἰς θάνατον, οἵς δὲ ὄσμὴ^b ἐκ ζωῆς εἰς ζωήν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἴκανός;¹⁷ οὐ γάρ ἐσμεν^a ὡς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες^b τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλ’ ὡς ἐξ εἰλικρινείας,^c ἀλλ’ ὡς ἐκ θεοῦ^d κατέναντι^e θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.^e

3 Ἀρχόμεθα^a πάλιν ἔαυτοὺς^b συνιστάνειν;^b Ἡ μὴ χρήζομεν^c ὡς τινες συστατικῶν^d ἐπιστολῶν^e πρὸς ὑμᾶς ἦ ἐξ^f ὑμῶν;² ἡ ἐπιστολὴ^a ἡμῶν ὑμεῖς

c VNAA	c V1PPAI ἀγνοέω to be ignorant	b V1PPAI
d NDFS περισσότερος <i>more than</i>	12 a VPAANMS	c VPPPDMMP
e NDFS λύπη sorrow	b NAFS Τρωάς <i>Troas</i>	d VPPMDMP
f V3SAPS καταπίνω to <i>swallow</i>	c VPRPGFS	16 a NNFS ὄσμὴ fragrance
8 a V1SPAII	13 a V1SRAI	b NNFS ὄσμὴ fragrance
b VNAA κυρόω to <i>reaffirm</i>	b NAFS ἀνεσις rest	17 a V1PPAI
9 a V1SAAI	c VNAA	b VPPANMP καπηλεύω to act as a peddler
b V1SAAS	d NAMS Τίτος <i>Titus</i>	c NGFS εἰλικρίνεια <i>sincerity</i>
c NAFS δοκιμή character	e VPAMNMS	d κατέναντι ahead
d NNMP ὑπήκοος <i>obedient</i>	ἀποτάσσομαι to say good-by	e V1PPAI
e V2PPAI	f V1SAAI	Chapter 3
10 a V2PPMI χαρίζομαι to <i>give grace</i>	g NAFS Μακεδονία	1 a V1PPMI
b V1SRMI χαρίζομαι to <i>give grace</i>	14 a VPPADMS θριαμβεύω to lead in a triumphal procession	b VNPA συνίστημι to <i>commend</i>
c V1SRMI χαρίζομαι to <i>give grace</i>	b NAFS ὄσμὴ fragrance	c V1PPAI χρήζω to need
11 a V1PAPS πλεονεκτέω to exploit	c NGFS γνῶσις knowledge	d NGFP συστατικός <i>commendatory</i>
b NANP νόημα thought	d VPPADMS	e NGFP ἐπιστολή letter
	15 a NNFS εὐωδία a sweet smell	2 a NNFS ἐπιστολή letter

ἔστε,^b ἐγγεγραμμένη^c ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη^d καὶ
 ἀναγινωσκομένη^e ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων.³ φανερούμενοι^a ὅτι ἔστε^b
 ἐπιστολὴ^c Χριστοῦ διακονηθεῖσα^d ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη^e οὐ μέλανι^f ἀλλὰ
 πνεύματι θεοῦ ζῶντος,^g οὐκ ἐν πλαξὶν^h λιθίναιςⁱ ἀλλ' ἐν πλαξὶν^j καρδίαις
 σαρκίναις.^k ⁴ Πεποίθησιν^a δὲ τοιαύτην ἔχομεν^b διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν
 θεόν.⁵ οὐχ ὅτι ᾧ ἀφ' ἔαυτῶν ἵκανοί ἔσμενⁱ λογίσασθαι^b τι ὡς ἐξ ῥαντῶν, ἀλλ'
 ἡ ἵκανότης^c ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ,⁶ διὰ τοῦ θεοῦ διακόνους^b καινῆς
 διαθήκης, οὐ γράμματος^c ἀλλὰ πνεύματος, τὸ γὰρ γράμμα^d ἀποκτέννει,^e τὸ δὲ
 πνεῦμα ζωοποιεῖ.^f ⁷ Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν^a
 γέντετυπωμένη^b λίθοις ἐγενήθη^c ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι^d ἀτενίσαι^e τοὺς
 υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ
 τὴν καταργουμένην,^f ⁸ πᾶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται^a ἐν
 δόξῃ;⁹ εἰ γὰρ τῇ διακονίᾳ^a τῆς κατακρίσεως^a δόξα, πολλῷ μᾶλλον
 περισσεύει^b ἡ διακονία τῆς γδικαιούνης δόξη.¹⁰ καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται^a τὸ
 δεδοξασμένον^b ἐν τούτῳ τῷ μέρει γενεκεν^c τῆς ὑπερβαλλούσης^d δόξης.¹¹ εἰ
 γὰρ τὸ καταργούμενον^a διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλλον τὸ μένον^b ἐν δόξῃ.
¹² Ἐχοντες^a οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρησίᾳ χρώμεθα,^b ¹³ καὶ οὐ
 καθάπερ^a Μωϋσῆς ἐτίθει^b κάλυμμα^c ἐπὶ τὸ πρόσωπον γαύτου, πρὸς τὸ μὴ

b V2PPAI	b V1PPAI	f VPPPAGFS καταργέω to nullify
c VPRPNFS ἐγγράφω to write in	5 a V1PPAI	8 a V3SFMI
d VPPPAGMS	b VNAM	9 a NGFS κατάκρισις condemnation
e VPPPAGMS	c NNFS ἵκανότης competence	b V3SPAII
3 a VPPPAGMS	6 a V3SAAI ἵκανόω to make competent	10 a V3SRPI
b V2PPAI	b NAMP διάκονος servant	b VPRPNNS
c NNFS ἐπιστολὴ letter	c NGNS γράμμα letter	c εἴνεκεν because of
d VPAPNFS	d NNNS γράμμα letter	d VPPAGFS ὑπερβάλλω to go beyond
e VPRPNFS ἐγγράφω to write in	e V3SPAII	11 a VPPPAGMS καταργέω to nullify
f NDNS μέλαν the color black	f V3SPAII ζωοποιέω to make alive	b VPPANNS
g VPPAGMS	7 a NDNP γράμμα letter	12 a VPPANMP
h NDNP πλάξ stone tablet	b VPRPNFS ἐντυπόω to be engraved	b V1PPMI χράομαι to make use of
i NDNP λιθινος made of stone	c V3SAPI	13 a καθάπερ as
j NDNP πλάξ stone tablet	d VNPM	b V3SIAI
k NDNP σάρκινος fleshly	e VNAA ἀτενίζω to look intently	c NANS κάλυμμα veil
4 a NAFFS πεποίθησις confidence		

ἀτενίσαι^d τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου.^e ¹⁴ ἀλλὰ ἐπωρώθη^a τὰ νοήματα^b αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον Γῆμέρας τὸ αὐτὸ κάλυμμα^c ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει^d τῆς παλαιᾶς^e διαθήκης μένει^f μὴ ἀνακαλυπτόμενον,^g Γότι ἐν Χριστῷ καταργεῖται,^h ¹⁵ ἀλλ’ ἔως σήμερον ἡνίκα^a τὸν ἀναγινώσκηται^b Μωϋσῆς κάλυμμα^c ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται.^d ¹⁶ ἡνίκα^a τὸ δὲ ἐὰν^b ἐπιστρέψῃ^b πρὸς κύριον, περιαιρεῖται^c τὸ κάλυμμα.^d ¹⁷ ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμα ἐστιν.^a οὐδὲ τὸ πνεῦμα Γκυρίου, ἐλευθερία.^b ¹⁸ ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ^a προσώπῳ τὴν δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι^b τὴν αὐτὴν εἰκόνα^c μεταμορφούμεθα^d ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ^e ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

4 Διὰ τοῦτο, ἔχοντες^a τὴν διακονίαν ταύτην καθὼς ἡλεήθημεν,^b οὐκ Γέγκακοῦμεν,^c ² ἀλλὰ ἀπειπάμεθα^a τὰ κρυπτὰ^b τῆς αἰσχύνης,^c μὴ περιπατοῦντες^d ἐν πανουργίᾳ^e μηδὲ δολοῦντες^f τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει^g τῆς ἀληθείας Γσυνιστάνοντες^h ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.³ εἰ δὲ καὶ ἐστιν^a κεκαλυμμένον^b τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις^c ἐστὶν^d κεκαλυμμένον,^e ⁴ ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν^a τὰ νοήματα^b τῶν ἀπίστων^c εἰς τὸ μὴ Γαύγάσαι^d τὸν

d VNAA ἀτενίζω *to look intently*

e VPPPGNS καταργέω *to nullify*

14 a V3SAPI πωρόω *to harden*

b NNNP νόημα *thought*

c NNNS κάλυμμα *veil*

d NDFS ἀνάγνωσις *reading*

e NGFS παλαιός *old*

f V3PAI

g VPPPNNNS ἀνακαλύπτω *to unveil*

h V3SPPI καταργέω *to nullify*

15 a ἡνίκα *when*

b V3SPPS

c NNNS κάλυμμα *veil*

d V3SPMI κεῖμαι *to lay*

16 a ἡνίκα *when*

b V3SAAS

c V3SPPI περιαιρέω *to take away*

d NNNS κάλυμμα *veil*

17 a V3SPAII

b NNFS ἐλευθερία *freedom*

18 a VPRPDNS ἀνακαλύπτω *to unveil*

b VPPMNMP

κατοπτρίζομαι *to reflect*

c NAFS εἰκών *image*

d V1PPPI μεταμορφόομαι *to be transformed*

e καθάπερ *as*

Chapter 4

1 a VPPANMP

b V1PAPI

c V1PPAI ἐγκακέω *to give up*

2 a V1PAMI ἀπεῖπον *to renounce*

b NANP κρυπτός *hidden*

c NGFS αἰσχύνη *shamefulness*

d VPPANMP

e NDFS πανουργία *cunning*

f VPPANMP δολόω *to distort*

g NDFS φανέρωσις *manifestation*

h VPPANMP συνίστημι *commend*

3 a V3SPAII

b VPRPNNS καλύπτω *cover*

c VPPMDMP

d V3PAI

e VPRPNNS καλύπτω *cover*

4 a V3SAAI τυφλόω *to cause blindness*

b NANP νόημα *thought*

c NGMP ἀπιστος *unbelieving*

d VNAA αὐγάζω *to see*

φωτισμὸν^e τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὃς ἐστιν^f εἰκὼν^g τοῦ θεοῦ.

⁵ οὐ γὰρ ἔαυτοὺς κηρύσσομεν^a ἀλλὰ τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν^b κύριον, ἔαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ τοῦ Ιησοῦν.^c ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπών.^d Ἐκ σκότους φῶς τὸν λάμψει,^b ὃς ἔλαμψεν^c ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν πρὸς φωτισμὸν^d τῆς γνώσεως^e τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προσώπῳ τοῦ Χριστοῦ.^f Ἐχομεν^a δὲ τὸν θησαυρὸν^b τοῦτον ἐν ὁστρακίνοις^c σκεύεσιν,^d ἵνα ἡ ὑπερβολὴ^e τῆς δυνάμεως^f τοῦ θεοῦ καὶ μὴ ἔξι ὑμῶν.^g ἐν παντὶ θλιβόμενοι^a ἀλλ’ οὐ στενοχωρούμενοι,^b ἀπορούμενοι^c ἀλλ’ οὐκ ἔξαπορούμενοι,^d ⁹ διωκόμενοι^a ἀλλ’ οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι,^b καταβαλλόμενοι^c ἀλλ’ οὐκ ἀπολλύμενοι,^d ¹⁰ πάντοτε τὴν νέκρωσιν^a τοῦ Ιησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες,^b ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ιησοῦ ἐν τῷ σώματι ὑμῶν φανερωθῇ.^c ¹¹ ἀεὶ^a γὰρ ὑμεῖς οἱ ζῶντες^b εἰς θάνατον παραδιδόμεθα^c διὰ τοῦ Ιησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ιησοῦ φανερωθῇ^d ἐν τῇ θυητῇ^e σarkὶ ὑμῶν.

¹² ὥστε τὸ θάνατος ἐν ὑμῖν ἐνεργεῖται,^a ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. ¹³ Ἐχοντες^a δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον.^b Ἐπίστευσα,^c διὸ ἐλάλησα,^d καὶ ὑμεῖς πιστεύομεν,^e διὸ καὶ λαλοῦμεν,^f ¹⁴ εἰδότες^a ὅτι ὁ ἐγείρας^b τὸν Ιησοῦν καὶ ὑμᾶς τὸν Ιησοῦν ἐγερεῖ^c καὶ παραστήσει^d τὸν οὐρανὸν.¹⁵ τὰ γὰρ πάντα δι’ ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα^a διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν^b περισσεύσῃ^c εἰς τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.¹⁶ Διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν,^a ἀλλ’ εἰ καὶ ὁ

- e NAMS φωτισμός *light*
- f V3SPAI
- g NNFS εἰκὼν *image*
- 5 a V1PPAI
- 6 a VPAANMS
- b V3SFAI λάμπω *to give light*
- c V3SAAI λάμπω *to give light*
- d NAMS φωτισμός *light*
- e NGFS γνῶσις *knowledge*
- 7 a V1PPAI
- b NAMS θησαυρός *treasure*
- c NDNP ὁστράκινος *made of clay*
- d NDNP σκεῦος *possession*
- e NNFS ὑπερβολή *all-surpassing*
- f V3SPAS

- 8 a VPPPNNMP θλίβω *to press upon*
- b VPPPNNMP *στενοχωρέομαι to be crushed*
- c VPPMNMP ἀπορέω *to be puzzled*
- d VPPMNMP ἔξαπορέομαι *to despair*
- 9 a VPPPNNMP
- b VPPPNNMP ἐγκαταλείπω *to forsake*
- c VPPPNNMP καταβάλλω *to be struck down*
- d VPPMNMP
- 10 a NAFS νέκρωσις *death*
- b VPPANMP περιφέρω *to carry*
- c V3SAPS
- 11 a ἀεὶ *always*
- b VPPANMP
- c V1PPPI

- d V3SAPS
- e NDFS θυητός *mortal*
- 12 a V3SPMI ἐνεργέω *to be at work in*
- 13 a VPPANMP
- b VPRPANS
- c V1SAAI
- d V1SAAI
- e V1PPAI
- f V1PPAI
- 14 a VPRANMP
- b VPAANMS
- c V3SFAI
- d V3SFAI
- 15 a VPAANFS πλεονάζω *to make increase*
- b NAFS εὐχαριστία *expression of thanks*
- c V3SAAS
- 16 a V1PPAI ἐγκακέω *to give up*

ἔξω ἡμῶν ἀνθρωπος διαφθείρεται,^b ἀλλ' ὁ ῥέσω^c ἡμῶν ἀνακαινοῦται^d ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ.¹⁷ τὸ γὰρ παραυτίκα^a ἐλαφρὸν^b τῆς θλίψεως Γῆμῶν καθ' ὑπερβολὴν^c εἰς ὑπερβολὴν^d αἰώνιον βάρος^e δόξης κατεργάζεται^f ἡμῖν,¹⁸ μὴ σκοπούντων^a ἡμῶν τὰ βλεπόμενα^b ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα,^c τὰ γὰρ βλεπόμενα^d πρόσκαιρα,^e τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα^f αἰώνια.

5 Οἴδαμεν^a γὰρ ὅτι ἔὰν ἡ ἐπίγειος^b ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους^c καταλυθῇ,^d οἰκοδομὴν^e ἐκ θεοῦ ἔχομεν^f οἰκίαν ἀχειροποίητον^g αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
2 καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν,^a τὸ οἰκητήριον^b ἡμῶν τὸ ἔξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι^c ἐπιποθοῦντες,^d **3** ῥεῖ γε^a καὶ Γένδυσάμενοι^b οὐ γυμνοὶ^c εὑρεθησόμεθα.^d **4** καὶ γὰρ οἱ ὄντες^a ἐν τῷ σκήνει^b στενάζομεν^c βαρούμενοι^d ἐφ' ὃ οὐ θέλομεν^e ἐκδύσασθαι^f ἀλλ' ἐπενδύσασθαι,^g ἵνα καταποθῇ^h τὸ θυητὸνⁱ ὑπὸ τῆς ζωῆς. **5** ὁ δὲ κατεργασάμενος^a ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός, Γό δοὺς^b ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα^c τοῦ πνεύματος. **6** Θαρροῦντες^a οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες^b ὅτι ἐνδημοῦντες^c ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν^d ἀπὸ τοῦ κυρίου, **7** διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν,^a οὐ διὰ εἴδους—^b **8** θαρροῦμεν^a δὲ καὶ εὔδοκοῦμεν^b μᾶλλον

b V3SPPI διαφθείρω *to
destroy*

c ῥέω *in*

d V3SPPI ἀνακαινώ *to
renew*

17 a παραυτίκα *momentary*
 b NNNS ἐλαφρός *light*
 c NAFS ὑπερβολή¹
 all-surpassing
 d NAFS ὑπερβολή¹
 all-surpassing
 e NANS βάρος *burden*
 f V3SPMI κατεργάζομαι
 to produce

18 a VPPAGMP σκοπέω *to
watch out for*
 b VPPPANP
 c VPPPANP
 d VPPPNNP
 e NNNP πρόσκαιρος
 temporary
 f VPPPNNP

Chapter 5

1 a V1PRAI
 b NNFS ἐπίγειος *being on
the earth*

c NGNS σκῆνος *tent*

d V3SAPS καταλύω *throw
down*

e NAFS οἰκοδομή *building*

f V1PPAI

g NAFS ἀχειροποίητος *not
made by human hands*

2 a V1PPAI στενάζω *to
groan*

b NANS οἰκητήριον
dwelling

c VNAM ἐπενδύομαι *to be
clothed with*

d VPPANMP ἐπιποθέω *to
long for*

3 a γέ *indeed*

b VPAMNMP ἐνδύω *to
clothe*

c NNMP γυμνός *naked*

d V1PFPI

4 a VPPANMP

b NDNS σκῆνος *tent*

c V1PPAI στενάζω *to
groan*

d VPPPNMP βαρέω *to be
burdened*

e V1PPAI

f VNAM ἐκδύω *to strip
off clothing*

g VNAM ἐπενδύομαι *to be
clothed with*

h V3SAPS καταπίνω *to
swallow*

i NNNS θυητός *mortal*

5 a VPAMNMS

κατεργάζομαι *to produce*

b VPAANMS

c NAMS ἀρραβών *deposit
which guarantees*

6 a VPPANMP θαρρέω *to
have confidence*

b VPRANMP

c VPPANMP ἐνδημέω *to
be at home*

d V1PPAI ἐκδημέω *to be
away*

7 a V1PPAI

b NGNS εἶδος *form*

8 a V1PPAI θαρρέω *to have
confidence*

b V1PPAI εὔδοκέω *to be
well pleased*

ἐκδημῆσαι^c ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι^d πρὸς τὸν κύριον.⁹ διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα,^a εἴτε ἐνδημοῦντες^b εἴτε ἐκδημοῦντες,^c εὐάρεστοι^d αὐτῷ εῖναι.^e ¹⁰ τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι^a δεῖ^b ἔμπροσθεν τοῦ βήματος^c τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται^d ἔκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἄλλαξεν,^e εἴτε ἀγαθὸν εἴτε γένος.^f ¹¹ Εἰδότες^a οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν,^b θεῶν δὲ πεφανερώμεθα.^c ἐλπίζω^d δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι.^e ¹² Γού πάλιν ἐαυτοὺς συνιστάνομεν^a ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν^b διδόντες^c ὑμῖν καυχήματος^d ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε^e πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους^f καὶ μὴ ἐν τῷ καρδίᾳ. ¹³ εἴτε γὰρ ἔξεστημεν,^a θεῶν. εἴτε σωφρονοῦμεν,^b ὑμῖν. ¹⁴ ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει^a ἡμᾶς, κρίναντας^b τοῦτο γάτι εἴς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν.^c ἅρα οἱ πάντες ἀπέθανον.^d ¹⁵ καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν^a ἵνα οἱ ζῶντες^b μηκέτι^c ἐαυτοῖς ζῶσιν^d ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι^e καὶ ἐγερθέντι.^f ¹⁶ "Ωστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν^a κατὰ σάρκα. Γεὶ καὶ ἐγνώκαμεν^b κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν.^c ¹⁷ ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καὶνὴ κτίσις.^a τὰ ἀρχαῖα^b παρῆλθεν,^c ἴδοὺ γέγονεν^d καὶνά. ¹⁸ τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος^a ἡμᾶς ἐαυτῷ γάτα Χριστοῦ καὶ δόντος^b ὑμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς,^c ¹⁹ ὡς

c VNAA ἐκδημέω to be away	b V1PPAI	d V3PAAI
d VNAA ἐνδημέω to be at home	c V1PRPI	15 a V3SAAI
9 a V1PPMI φιλοτιμέομαι to have an ambition	d V1SPAII	b VPPANMP
b VPPANMP ἐνδημέω to be at home	e VNRP	c μηκέτι no longer
c VPPANMP ἐκδημέω to be away	12 a V1PPAI συνίστημι to commend	d V3PPAS
d NNMP εὐάρεστος pleasing	b NAFS ἀφορμή opportunity	e VPAADMS
e VNPA	c VPPANMP	f VPAPDMS
10 a VNAP	d NGNS καύχημα something to boast about	16 a V1PRAI
b V3SPAII	e V2PPAS	b V1PRAI
c NGNS βῆμα judicial court	f VPPMAMP	c V1PPAI
d V3SAMS κομίζω to bring	13 a V1PAAI ἔξιστημι to amaze	17 a NNFS κτίσις creation
e V3SAAI	b V1PPAI σωφρονέω to be of a sound mind	b NNNP ἀρχαῖος ancient
f NANS φαῦλος evil	14 a V3SPAII συνέχω to cover	c V3SAAI παρέρχομαι to go by
11 a VPRANMP	b VPAAAMP	d V3SRAI
	c V3SAAI	18 a VPAAGMS καταλλάσσω to reconcile
		b VPAAGMS
		c NGFS καταλλαγή reconciliation

ὅτι θεὸς ἦν^a ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων^b ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος^c αὐτοῖς τὰ παραπτώματα^d αὐτῶν, καὶ θέμενος^e ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς.^f

²⁰ ὑπὲρ Χριστοῦ οὕν πρεσβεύομεν^a ὡς τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος^b δι' ἡμῶν· δεόμεθα^c ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε^d τῷ θεῷ. ²¹ Γτὸν μὴ γνόντα^a ἀμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἀμαρτίαν ἐποίησεν,^b ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα^c δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

6 Συνεργοῦντες^a δὲ καὶ παρακαλοῦμεν^b μὴ εἰς κενὸν^c τὴν χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι^d ὑμᾶς. ² λέγει^a γάρ· Καιρῷ δεκτῷ^b ἐπήκουσά^c σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά^d σοι· ἴδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος,^e ἴδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας. ³ μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες^a προσκοπήν,^b ἵνα μὴ μωμηθῇ^c ἡ διακονία, ⁴ ἀλλ’ ἐν παντὶ^Γ συνιστάνοντες^a ἑαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι.^b ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψειν, ἐν ἀνάγκαις,^c ἐν στενοχωρίαις,^d ⁵ ἐν πληγαῖς,^a ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις,^b ἐν κόποις,^c ἐν ἀγρυπνίαις,^d ἐν νηστείαις,^e ⁶ ἐν ἀγνότητι,^a ἐν γνώσει,^b ἐν μακροθυμίᾳ,^c ἐν χρηστότητι,^d ἐν πνεύματι ἄγιῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ,^e ⁷ ἐν λόγῳ ἀληθείᾳς, ἐν δυνάμει θεοῦ· διὰ τῶν ὅπλων^a τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν,^b ⁸ διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας,^a διὰ δυσφημίας^b καὶ εὐφημίας.^c ὡς πλάνοι^d καὶ ἀληθεῖς,^e ⁹ ὡς ἀγνοούμενοι^a

19 a V3SIAI

b VPPANMS καταλλάσσω
to reconcile

c VPPMNMS

d NANP παράπτωμα
trespass

e VPAMNMS

f NGFS καταλλαγή
reconciliation

20 a V1PPAI πρεσβεύω to
be an ambassador

b VPPAGMS

c V1PPMI

d V2PAPM καταλλάσσω
to reconcile

21 a VPAAAMS

b V3SAAI

c V1PAMS

Chapter 6

1 a VPPANMP συνεργέω to
work together

b V1PPAI

c NANS κενός empty

d VNAM

2 a V3SPAII
b NDMS δεκτός
acceptable

c V1SAAI ἐπακούω to
hear

d V1SAAI βοηθέω to help
acceptable

e NNMS εὐπρόσδεκτος

3 a VPPANMP

b NAFS προσκοπή
stumbling block

c V3SAPS μωμάομαι to
criticize

4 a VPPANMP συνίστημι to
commend

b NNMP διάκονος servant

c NDFP ἀνάγκη necessity

d NDFP στενοχωρία
distress

5 a NDFP πληγή plague

b NDFP ἀκαταστασία
disorder

c NDMP κόπος labor

d NDFP ἀγρυπνία
sleeplessness

e NDFP νηστεία fasting

6 a NDFS ἀγνότης purity

b NDFS γνῶσις knowledge

c NDFS μακροθυμία
patience

d NDFS χρηστότης
kindness

e NDFS ἀνυπόκριτος
sincere

7 a NGNP ὅπλον instrument

b NGNP ἀριστερός left
side

8 a NGFS ἀτιμία dishonor

b NGFS δυσφημία bad
report

c NGFS εὐφημία good
report

d NNMP πλάνος deceiving

e NNMP ἀληθής true

9 a VPPPNNMP ἀγνοέω to be
ignorant

καὶ ἐπιγινωσκόμενοι,^b ὡς ἀποθνήσκοντες^c καὶ ἴδοὺ ζῶμεν,^d ὡς παιδευόμενοι^e
 καὶ μὴ θανατούμενοι,^f ¹⁰ ὡς λυπούμενοι^a ἀεὶ^b δὲ χαίροντες,^c ὡς πτωχοὶ^f
 πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες,^d ὡς μηδὲν ἔχοντες^e καὶ πάντα κατέχοντες.^f ¹¹ Τὸ
 στόμα ἡμῶν ἀνέῳγεν^a πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι,^b ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται.^c
¹² οὐ στενοχωρεῖσθε^a ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε^b δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις^c ὑμῶν.
¹³ τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν,^a ὡς τέκνοις λέγω,^b πλατύνθητε^c καὶ ὑμεῖς.
¹⁴ Μὴ γίνεσθε^a ἐτεροζυγοῦντες^b ἀπίστοις.^c τίς γὰρ μετοχὴ^d δικαιοσύνη καὶ
 ἀνομία,^e ῥὴ τίς^f κοινωνία^f φωτὶ πρὸς σκότος;¹⁵ τίς δὲ συμφώνησις^a ΓΧριστοῦ
 πρὸς Βελιάρ,^b ἡ τίς μερὶς^c πιστῷ μετὰ ἀπίστου;^d ¹⁶ τίς δὲ συγκατάθεσις^a ναῷ
 θεοῦ μετὰ εἰδώλων;^b ἡμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐσμεν^c ζῶντος.^d καθὼς εἴπεν^e ὁ
 θεὸς ὅτι Ἐνοικήσω^f ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω,^g καὶ ἔσομαι^h αὐτῶν θεός, καὶ
 αὐτοὶ ἔσονταιⁱ γμου λαός.¹⁷ διὸ ἐξέλθατε^a ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ ἀφορίσθητε,^b
 λέγει^c κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε.^d κἀγὼ εἰσδέξομαι^e ὑμᾶς.¹⁸ καὶ
 ἔσομαι^a ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε^b μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας,^c
 λέγει^d κύριος παντοκράτωρ.^e

b	VPPPNMP	13 a	NAFS ἀντιμισθία <i>an exchange</i>	c	V1PPAI
c	VPPANMP	b	V1SPAII	d	VPPAGMS
d	V1PPAI	c	V2PAPM πλατύνω <i>to open wide</i>	e	V3SAAI
e	VPPPNMP παιδεύω <i>instruct</i>	14 a	V2PPMM	f	V1SFAI ἐνοικέω <i>to live in</i>
f	VPPPNMP θανατόω <i>to put to death</i>	b	VPPANMP ἐτεροζυγέω <i>to yoke together in a mismatch</i>	g	V1SFAI ἐμπεριπατέω <i>to walk among</i>
10 a	VPPPNMP λυπέω <i>to cause sorrow</i>	c	NDMP ἀπιστος <i>unbelieving</i>	h	V1SFMI
b	ἀεὶ <i>always</i>	d	NNFS μετοχή <i>something in common</i>	i	V3PFMI
c	VPPANMP	e	NDFS ἀνομία <i>wickedness</i>	17 a	V2PAAM
d	VPPANMP πλουτίζω <i>to make rich</i>	f	NNFS κοινωνία <i>fellowship</i>	b	V2PAPM ἀφορίζω <i>to separate</i>
e	VPPANMP	15 a	NNFS συμφώνησις <i>harmony</i>	c	V3SPAII
f	VPPANMP κατέχω <i>to hold back</i>	b	NAMS Βελιάρ <i>Belial</i>	d	V2PPMM
11 a	V3SRAl	c	NNFS μερὶς <i>district</i>	e	V1SFMI εἰσδέχομαι <i>to receive</i>
b	NMP Κορίνθιος <i>Corinthian</i>	d	NGMS ἀπιστος <i>unbelieving</i>	18 a	V1SFMI
c	V3SRPI πλατύνω <i>to open wide</i>	16 a	NNFS συγκατάθεσις <i>agreement</i>	b	V2PFMI
12 a	V2PPPI στενοχωρέομαι <i>to be crushed</i>	b	NGNP εἰδῶλον <i>idol</i>	c	NAFP θυγάτηρ <i>daughter</i>
b	V2PPPI στενοχωρέομαι <i>to be crushed</i>	Chapter 7	d	V3SPAII	
c	NDNP σπλάγχνον <i>intestines</i>		e	NNMS παντοκράτωρ <i>Almighty</i>	

7 ταύτας οὖν ἔχοντες^a τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν^b ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ^c σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες^d ἀγιωσύνην^e ἐν φόβῳ θεοῦ. 2 Χωρήσατε^a ἡμᾶς· οὐδένα ἡδικήσαμεν,^b οὐδένα ἐφθείραμεν,^c οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν.^d 3 ἦπρὸς κατάκρισιν^a οὐ^b λέγω,^b προείρηκα^c γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστε^d εἰς τὸ συναποθανεῖν^e καὶ συζῆν.^f 4 πολλὴ μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις^a ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι^b τῇ παρακλήσει,^c ὑπερπερισσεύομαι^d τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. 5 Καὶ γὰρ ἐλθόντων^a ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν^b οὐδεμίαν^c ἄνεσιν^d ἡ σάρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι—^e ἔξωθεν^f μάχαι,^g ἔσωθεν^h φόβοι—⁶ ἀλλ' ὁ παρακαλῶν^a τοὺς ταπεινοὺς^b παρεκάλεσεν^c ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ^d Τίτου.^e 7 οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ^a αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει^b ἥ παρεκλήθη^c ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων^d ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν,^e τὸν ὑμῶν ὁδυρμόν,^f τὸν ὑμῶν ζῆλον^g ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι.^h 8 ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα^a ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ,^b οὐ μεταμέλομαι.^c εἰ καὶ μετεμελόμην^d (Γβλέπω^e ὅτι ἡ ἐπιστολὴ^f ἐκείνη εἰ καὶ πρὸς ὥραν ἐλύπησεν^g ὑμᾶς),⁹ νῦν χαίρω,^a οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε,^b ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε^c εἰς μετάνοιαν,^d ἐλυπήθητε^e

1 a VPPANMP	c NDFS παράκλησις <i>encouragement</i>	e NAFS ἐπιπόθησις <i>longing</i>
b V1PAAS	d V1SPPI ὑπερπερισσεύω <i>to increase all the more</i>	f NAMS ὁδυρμός <i>deep sorrow</i>
c NGMS μολυσμός <i>contamination</i>	5 a VPAAGMP	g NAMS ζῆλος <i>zeal</i>
d VPPANMP ἐπιτελέω <i>to finish</i>	b NAFS Μακεδονία <i>Macedonia</i>	h VNAP
e NAFS ἀγιωσύνη <i>holiness</i>	c V3SRAI	8 a V1SAAI λυπέω <i>to cause sorrow</i>
2 a V2PAAM χωρέω <i>to go</i>	d NAFS ἄνεσις <i>rest</i>	b NDFS ἐπιστολή <i>letter</i>
b V1PAAI ἀδικέω <i>to do wrong</i>	e VPPPNNP θλίβω <i>to press upon</i>	c V1SPMI μεταμέλομαι <i>to regret</i>
c V1PAAI φθείρω <i>to destroy</i>	f ἔξωθεν <i>from the outside</i>	d V1SIMI μεταμέλομαι <i>to regret</i>
d V1PAAI πλεονεκτέω <i>to exploit</i>	g NNFP μάχη <i>quarrel</i>	e V1SPAII
3 a NAFS κατάκρισις <i>condemnation</i>	h ἔσωθεν <i>from within</i>	f NNFS ἐπιστολή <i>letter</i>
b V1SPAII	6 a VPPANMS	g V3SAAI λυπέω <i>to cause sorrow</i>
c V1SRAI προλέγω <i>to tell beforehand</i>	b NAMP ταπεινός <i>humble</i>	9 a V1SPAII
d V2PPAI	c V3SAAI	b V2PAPI λυπέω <i>to cause sorrow</i>
e VNAA συναποθνήσκω <i>to die with</i>	d NDFS παρουσία <i>presence</i>	c V2PAPI λυπέω <i>to cause sorrow</i>
f VNPA συζάω <i>to live with</i>	e NGMS Τίτος <i>Titus</i>	d NAFS μετάνοια <i>change of mind</i>
4 a NNFS καύχησις <i>boasting</i>	7 a NDFS παρουσία <i>presence</i>	e V2PAPI λυπέω <i>to cause sorrow</i>
b V1SRPI	b NDFS παράκλησις <i>encouragement</i>	
	c V3SAPI	
	d VPPANMS ἀναγγέλλω <i>to tell</i>	

γὰρ κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε^f ἐξ ἡμῶν. ¹⁰ ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη^a μετάνοιαν^b εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον^c τέργαζεται.^d ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη^e θάνατον κατεργάζεται.^f ¹¹ ἴδού γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ θεὸν τέλυπηθῆναι^a πόσην^b κατειργάσατο^c ύμῖν σπουδήν,^d ἀλλὰ ἀπολογίαν,^e ἀλλὰ ἀγανάκτησιν,^f ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν,^g ἀλλὰ ζῆλον,^h ἀλλὰ ἐκδίκησιν.ⁱ ἐν παντὶ συνεστήσατε^j ἔαυτοὺς ἀγνοὺς^k τεῖναι^l τῷ πράγματι.^m ¹² ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα^a ύμῖν, οὐχ τένεκεν^b τοῦ ἀδικήσαντος,^c τούδε τένεκεν^d τοῦ ἀδικηθέντος,^e ἀλλ’ τοῦ τοῦ φανερωθῆναι^g τὴν σπουδὴν^h ύμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ύμᾶς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ¹³ διὰ τοῦτο παρακελήμεθα.^a Ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει^b τέλυπην περισσοτέρως^c μᾶλλον ἔχαρημεν^d ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου,^e ὅτι ἀναπέπαυται^f τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ύμῶν. ¹⁴ ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ύμῶν κεκαύχημαι,^a οὐ κατησχύνθην,^b ἀλλ’ ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν^c ύμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις^d τέλυπην τὴν ἀλήθειαν ἐγενήθη.^f ¹⁵ καὶ τὰ σπλάγχνα^a αὐτοῦ περισσοτέρως^b εἰς ύμᾶς ἐστιν^c ἀναμιμησκομένου^d τὴν πάντων ύμῶν ὑπακοήν,^e ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου^f ἐδέξασθε^g αὐτόν.

¹⁶ χαίρω^a ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ^b ἐν ύμῖν.

- f V2PAPS ζημιόω *to forfeit*
 10 a NNFS λύπη *sorrow*
 b NAFS μετάνοια *change of mind*
 c NAFS ἀμεταμέλητος *without regret*
 d V3SPMI
 e NNFS λύπη *sorrow*
 f V3SPMI κατεργάζομαι *to produce*
 11 a VNAP λυπέω *to cause sorrow*
 b NAFS πόσος *how great?*
 c V3SAMII κατεργάζομαι *to produce*
 d NAFS σπουδή *hurry*
 e NAFS ἀπολογία *defense*
 f NAFS ἀγανάκτησις *indignation*
 g NAFS ἐπιπόθησις *longing*
 h NAMS ζῆλος *zeal*

- i NAFS ἐκδίκησις *justice*
 j V2PAAI συνίστημι *to commend*
 k NAMP ἀγνός *pure*
 l VNPA
 m NDNS πρᾶγμα *thing*
 12 a V1SAAI
 b ἐνεκεν *for*
 c VPAAGMS ἀδικέω *to do wrong*
 d ἐνεκεν *for*
 e VPAPGMS ἀδικέω *to do wrong*
 f ἐνεκεν *for*
 g VNAP
 h NAFS σπουδή *hurry*
 13 a V1PRPI
 b NDFS παράκλησις *encouragement*
 c περισσοτέρως *more*
 d V1PAPI
 e NGMS Τίτος *Titus*
 f V3SRPI ἀναπαύω *to rest*

- 14 a V1SRMI
 b V1SAPI καταισχύνω *to dishonor*
 c V1PAAI
 d NNFS καύχησις *boasting*
 e NGMS Τίτος *Titus*
 f V3SAPI
 15 a NNNP σπλάγχνον *intestines*
 b περισσοτέρως *more*
 c V3SPAII
 d VPPPAGMS
 ἀναμιμησκω *to remember*
 e NAFS ύπακοή *obedience*
 f NGMS τρόμος *trembling*
 g V2PAMI
 16 a V1SPAII
 b V1SPAII θαρρέω *to have confidence*
Chapter 8

8 Γνωρίζομεν^a δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δεδομένην^b ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας,^c ² ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεία^b τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους^c πτωχεία^d αὐτῶν ἐπερίσσευσεν^e εἰς τὸ πλοῦτος^f τῆς ἀπλότητος^g αὐτῶν. ³ ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ,^a καὶ τὸ παρὰ δύναμιν, αὐθαίρετοι^b ⁴ μετὰ πολλῆς παρακλήσεως^a δεόμενοι^b ἡμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν^c τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους— ⁵ καὶ οὐ καθὼς ἥλπίσαμεν^a ἀλλ’ ἔαυτοὺς ἔδωκαν^b πρῶτον τῷ κυρίῳ καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ,⁶ εἰς τὸ παρακαλέσαι^a ἡμᾶς Τίτον^b ἵνα καθὼς προενήρξατο^c οὕτως καὶ ἐπιτελέσῃ^d εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ⁷ ἀλλ’ ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε,^a πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει^b καὶ πάσῃ σπουδῇ^c καὶ τῇ ἐξ ἡμῶν ἐν ὑμῖν^d ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε.^d ⁸ Οὐ κατ’ ἐπιταγὴν^a λέγω^b ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων σπουδῆς^c καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας^d ἀγάπης γνήσιον^e δοκιμάζων.^f ⁹ γινώσκετε^a γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι’ ὑμᾶς ἐπτώχευσεν^b πλούσιος^c ὁν,^d ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ^e πλουτήσητε.^f ¹⁰ καὶ γνώμην^a ἐν τούτῳ δίδωμι.^b τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει,^c οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι^d ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν^e προενήρξασθε^f ἀπὸ πέρυσι.^g ¹¹ νυνὶ^a δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι^b ἐπιτελέσατε,^c ὅπως καθάπερ^d ἡ

1 a	V1PPAI γνωρίζω <i>to make known</i>	5 a	V1PAAI b V3PAAI	c	NNMS πλούσιος <i>rich</i>
b	VPRPAFS	6 a	VNAA b NAMS Τίτος <i>Titus</i>	d	VPPANMS
c	NGFS Μακεδονία <i>Macedonia</i>	c	V3SAMII προενάρχομαι <i>to begin beforehand</i>	e	NDFS πτωχεία <i>poverty</i>
2 a	NDFS δοκιμή <i>character</i>	d	V3SAAS ἐπιτελέω <i>to finish</i>	f	V2PAAS πλουτέω <i>to be rich</i>
b	NNFS περισσεία <i>abundance</i>	7 a	V2PPAI b NDFS γνῶσις <i>knowledge</i>	10 a	NAFS γνώμη <i>purpose</i>
c	NGNS βάθος <i>depth</i>	c	NDFS σπουδή <i>hurry</i>	b	V1SPAI
d	NNFS πτωχεία <i>poverty</i>	d	V2PPAS	c	V3SPAI συμφέρω <i>to bring together</i>
e	V3SAAI	8 a	NAFS ἐπιταγή <i>command</i>	d	VNAA
f	NANS πλοῦτος <i>riches</i>	b	V1SPAI	e	VNPA
g	NGFS ἀπλότης <i>generosity; sincerity</i>	c	NGFS σπουδή <i>hurry</i>	f	V2PAMI προενάρχομαι <i>to begin beforehand</i>
3 a	V1SPAI	d	NGFS ύμέτερος <i>your</i>	g	πέρυσι(ν) <i>from last year</i>
b	NNMP αὐθαίρετος <i>on one's own initiative</i>	e	NANS γνήσιος <i>true</i>	11 a	νυνὶ <i>now</i>
4 a	NGFS παράκλησις <i>encouragement</i>	f	VPPANMS δοκιμάζω <i>to test</i>	b	VNAA
b	VPPMNMP δέομαι <i>to pray</i>	9 a	V2PPAI b V3SAAI πτωχεύω <i>to be poor</i>	c	V2PAAM ἐπιτελέω <i>to finish</i>
c	NAFS κοινωνία <i>fellowship</i>			d	καθάπερ <i>as</i>

προθυμία^e τοῦ θέλειν^f οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι^g ἐκ τοῦ ἔχειν.^h ¹² εἰ γὰρ ἡ προθυμία^a πρόκειται,^b καθὸ^c ἐὰν Γέχη^d εὐπρόσδεκτος,^e οὐ καθὸ^f οὐκ ἔχει.^g

¹³ οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις,^a Γύμιν θλῖψις· ἀλλ’ ἐξ ἴσοτητος^b ¹⁴ ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα^a εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα,^b ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα^c γένηται^d εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα,^e ὅπως γένηται^f ἴσοτης.^g

¹⁵ καθὼς γέγραπται.^a Ο τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασεν,^b καὶ ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἥλαττόνησεν.^c ¹⁶ Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ Γδιδόντι^a τὴν αὐτὴν σπουδὴν^b ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου,^c ¹⁷ ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν^a ἐδέξατο,^b σπουδαιότερος^c δὲ ὑπάρχων^d αὐθαίρετος^e ἐξῆλθεν^f πρὸς ὑμᾶς.

¹⁸ συνεπέμψαμεν^a δὲ μετ’ αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν οὖς ὁ ἔπαινος^b ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν— ¹⁹ οὐ μόνον δὲ ἄλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς^a ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος^b ἡμῶν Γσὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ^c ὑφ’ ἡμῶν πρὸς τὴν Γαύτοῦ τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν^d ἡμῶν—

²⁰ στελλόμενοι^a τοῦτο μή τις ἡμᾶς μωμήσηται^b ἐν τῇ ἀδρότητι^c ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ^d ὑφ’ ἡμῶν, ²¹ προνοοῦμεν^a γὰρ^b καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἄλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. ²² συνεπέμψαμεν^a δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ὃν ἐδοκιμάσαμεν^b ἐν πολλοῖς πολλάκις^c σπουδαῖον^d ὅντα,^e νυνὶ^f δὲ πολὺ

e NNFS προθυμία
eagerness

f VNPA

g VNAA ἐπιτελέω *to finish*

h VNPA

12 a NNFS προθυμία
eagerness

b V3SPMI πρόκειμαι *to be set before*

c καθό *insofar as*

d V3SPAS

e NNFS εὐπρόσδεκτος
acceptable

f καθό *insofar as*

g V3SPA1

13 a NNFS ἄνεσις *rest*

b NGFS ἴσοτης *equality*

14 a NNNS περίσσευμα
overflow

b NANS ὑστέρημα *what is lacking*

c NNNS περίσσευμα
overflow

d V3SAMS

e NANS ὑστέρημα *what is lacking*

f V3SAMS

g NNFS ἴσοτης *equality*

15 a V3SRPI

b V3SAAI πλεονάζω *to make increase*

c V3SAAI ἔλαττονέω *to have too little*

16 a VPPADMS

b NAFS σπουδὴ *hurry*

c NGMS Τίτος *Titus*

17 a NAFS παράκλησις

encouragement

b V3SAM1

c NNMS σπουδαῖος
zealous

d VPPANMS

e NNMS αὐθαίρετος *on one's own initiative*

f V3SAAI

18 a V1PAAI συμπέμπω *to send with*

b NNMS ἔπαινος *praise*

19 a VPAPNMS χειροτονέω
to appoint

b NNMS συνέκδημος
traveling companion

c VPPPDFS

d NAFS προθυμία
eagerness

20 a VPPMNMP στέλλομαι
to avoid

b V3SAMS μωμάομαι *to criticize*

c NDFS ἀδρότης *liberal gift*

d VPPPDFS

21 a V1PPAI προνοέω *to provide for*

22 a V1PAAI συμπέμπω *to send with*

b V1PAAI δοκιμάζω *to test*

c πολλάκις *many times*

d NAMS σπουδαῖος
zealous

e VPPAAMS

f νυνὶ *now*

σπουδαιότερον^g πεποιθήσει^h πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. ²³ εἴτε ὑπὲρ Τίτου,^a κοινωνὸς^b ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός.^c εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. ²⁴ τὴν οὖν ἔνδειξιν^a τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως^b ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ἁνδεικνύμενοι^c εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

9 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους περισσόν^a μοί ἐστιν^b τὸ γράφειν^c ὑμῖν, ² οἶδα^a γὰρ τὴν προθυμίαν^b ὑμῶν ἦν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι^c Μακεδόσιν^d ὅτι Ἀχαΐα^e παρεσκεύασται^f ἀπὸ πέρυσι,^g καὶ τὸ ὑμῶν ζῆλος^h ἥρεθισεⁱ τοὺς πλείονας. ³ ἔπειψα^a δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα^b ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῆ^c ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον^d παρεσκευασμένοι^e ἦτε,^f ⁴ μή πως ἐὰν ἔλθωσιν^a σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες^b καὶ εὔρωσιν^c ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους^d καταισχυνθῶμεν^e ἡμεῖς, ἵνα μὴ τὸ λέγωμεν^f ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει^g ταύτῃ. ⁵ ἀναγκαῖον^a οὖν ἡγησάμην^b παρακαλέσαι^c τοὺς ἀδελφούς ἵνα προέλθωσιν^d τείς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσι^e τὴν προεπηγγελμένην^f εὐλογίαν^g ὑμῶν, ταύτην ἔτοιμην^h εῖναιⁱ οὕτως ὡς εὐλογίαν^j καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν.^k ⁶ Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων^a φειδομένως^b

g NAMS σπουδαῖος
zealous

h NDFS πεποίθησις
confidence

23 a NGMS Τίτος Titus

b NNMS κοινωνός
partner

c NNMS συνεργός fellow
worker

24 a NAFS ἔνδειξις
demonstration

b NGFS καύχησις
boasting

c VPPMNMP ἔνδεικνυμι
to show

Chapter 9

1 a NNNS περισσός
exceeding

b V3SPAI

c VNPA

2 a V1SRAI

b NAFS προθυμία
eagerness

c V1SPMI

d NDMP Μακεδών
Macedonian

e NNFS Ἀχαΐα Achaia

f V3SRMI παρασκευάζω
to prepare

g πέρυσι(ν) from last year

h NNNS ζῆλος zeal

i V3SAAI ἥρεθίζω to stir
up

3 a V1SAAI

b NNNS καύχημα
something to boast
about

c V3SAPS κενόω to empty

d V1SIAI

e VPRMNMP
παρασκευάζω to prepare

f V2PPAS

4 a V3PAAS

b NNMP Μακεδών
Macedonian

c V3PAAS

d NAMP ἀπαρασκεύαστος
unprepared

e V1PAPS καταισχύνω to
dishonor

f V1PPAS

g NDFS ὑπόστασις
confidence

5 a NNNS ἀναγκαῖος
necessary

b V1SAM1 ἥγεομαι to lead

c VNAA

d V3PAAS προέρχομαι to
go on ahead

e V3PAAS προκαταρτίζω
to arrange for in

f advance

f VPRMAFS

προεπαγγέλλομαι to
promise beforehand

g NAES εὐλογία blessing

h NAES ἔτοιμος ready

i VNPA

j NAES εὐλογία blessing

k NAES πλεονεξία

greediness

6 a VPPANMS

b φειδομένως sparingly

φειδομένως^c καὶ θερίσει,^d καὶ ὁ σπείρων^e ἐπ' εὐλογίαις^f ἐπ' εὐλογίαις^g καὶ θερίσει.^h ⁷ ἔκαστος καθὼς προήρηται^a τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης^b ἢ ἐξ ἀνάγκης.^c ἵλαρὸν^d γὰρ δότην^e ἀγαπᾶ^f ὁ θεός. ⁸ Γδυνατεῖ^a δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι^b εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν^c ἔχοντες^d περισσεύητε^e εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. ⁹ (καθὼς γέγραπται.^a Εσκόρπισεν,^b ἔδωκεν^c τοῖς πένησιν,^d ἢ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει^e εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁰ ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν^a σπόρου^b τῷ σπείροντι^c καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν^d χορηγήσει^e καὶ πληθυνεῖ^f τὸν σπόρον^g ὑμῶν καὶ αὐξήσει^h τὰ γενήματαⁱ τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν.) ¹¹ ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι^a εἰς πᾶσαν ἀπλότητα,^b ἢτις κατεργάζεται^c δι’ ἡμῶν εὐχαριστίαν^d τῷ θεῷ— ¹² ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας^a ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν^b προσαναπληροῦσα^c τὰ ὑστερήματα^d τῶν ἀγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα^e διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν^f τῷ θεῷ— ¹³ διὰ τῆς δοκιμῆς^a τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες^b τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ^c τῆς ὅμολογίας^d ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπλότητι^e τῆς κοινωνίας^f εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας, ¹⁴ καὶ αὐτῶν δεήσει^a ὑπὲρ ὑμῶν ἐπιποθούντων^b ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν^c χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. ¹⁵ Γχάρις τῷ θεῷ ἐπὶ

c φειδομένως	sparingly
d V3SFAI θερίζω	to reap
e VPPANMS	
f NDFP εὐλογία	blessing
g NDFP εὐλογία	blessing
h V3SFAI θερίζω	to reap
7 a V3SRMI προαιρέομαι	to decide
b NGFS λύπη	sorrow
c NGFS ἀνάγκη	necessity
d NAMS ἵλαρός	cheerful
e NAMS δότης	giver
f V3SPAI	
8 a V3SPAI δυνατέω	to be able
b VNAA	
c NAFS αὐτάρκεια	contentment
d VPPANMP	
e V2PPAS	
9 a V3SRPI	
b V3SAAI σκορπίζω	to scatter
c V3SAAI	
d NDMP πένης	poor

e V3SPAI	
10 a VPPANMS	ἐπιχορηγέω
	to support
b NAMS σπόρος	seed
c VPPADMS	
d NAFS βρῶσις	consumable
e V3SFAI χορηγέω	to supply
f V3SFAI πληθύνω	to increase
g NAMS σπόρος	seed
h V3SFAI αὐξάνω	to cause to grow
i NANP γένημα	fruit
11 a VPPPNNMP	πλουτίζω
	to make rich
b NAFS ἀπλότης	generosity; sincerity
c V3SPMI κατεργάζομαι	to produce
d NAFS εὐχαριστία	expression of thanks
12 a NGFS λειτουργία	
	religious service

b V3SPAI	
c VPPANFS	προσαναπληρώω to supply
d NANP ὑστέρημα	what is lacking
e VPPANFS	
f NGFP εὐχαριστία	expression of thanks
13 a NGFS δοκιμή	character
b VPPANMP	
c NDFS ὑποταγή	obedience
d NGFS ὅμολογία	confession
e NDFS ἀπλότης	generosity; sincerity
f NGFS κοινωνία	fellowship
14 a NDFS δέησις	prayer
b VPPAGMP	ἐπιποθέω
	to long for
c VPPAAFS	ὑπερβάλλω to go beyond

τῇ ἀνεκδιηγήτῳ^a αὐτοῦ δωρεᾷ.^b

10 Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ^a ὑμᾶς διὰ τῆς πραΰτητος^b καὶ ἐπιεικείας^c τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς^d ἐν ὑμῖν, ἀπὸν^e δὲ θαρρῶ^f εἰς ὑμᾶς. ² δέομαι^a δὲ τὸ μὴ παρὼν^b θαρρῆσαι^c τῇ πεποιθήσει^d ἡ λογίζομαι^e τολμῆσαι^f ἐπί τινας τοὺς λογιζόμενους^g ὑμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας.^h ³ ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες^a οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα—^b ⁴ τὰ γὰρ ὅπλα^a τῆς στρατείας^b ὑμῶν οὐ σαρκικὰ^c ἀλλὰ δυνατὰ τῷ θεῷ πρὸς καθαίρεσιν^d ὁχυρωμάτων—^e λογισμοὺς^f καθαιροῦντες^g ⁵ καὶ πᾶν ὕψωμα^a ἐπαιρόμενον^b κατὰ τῆς γνώσεως^c τοῦ θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες^d πᾶν νόημα^e εἰς τὴν ὑπακοὴν^f τοῦ Χριστοῦ, ⁶ καὶ ἐν ἐτοίμῳ^a ἔχοντες^b ἐκδικῆσαι^c πᾶσαν παρακοήν,^d ὅταν πληρωθῇ^e ὑμῶν ἡ ὑπακοή.^f ⁷ Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε.^a εἴ τις πέποιθεν^b ἔαυτῷ Χριστοῦ εἶναι,^c τοῦτο λογιζέσθω^d πάλιν Γέφ^e ἔαυτοῦ ὅτι καθὼς αὐτὸς Χριστοῦ οὕτως καὶ Γήμεῖς. ⁸ ἐάν Γτε Γὰρ περισσότερόν^a τι καυχήσωμαι^b περὶ τῆς ἔξουσίας ὑμῶν, ἦς ἔδωκεν^c δὲ Γκύριος εἰς οἰκοδομὴν^d καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν^e ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι,^f ⁹ ἵνα μὴ δόξω^a ὡς ἀν ἐκφοβεῖν^b ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν.^c

15 a NDFS ἀνεκδιηγητός
indescribable
b NDFS δωρεά *gift*

Chapter 10

1 a V1SPAI
b NGFS πραΰτης
gentleness
c NGFS ἐπιείκεια
gentleness
d NNMS ταπεινός *humble*
e VPPANMS ἄπειμι *to be absent*
f V1SPAI θαρρέω *to have confidence*

2 a V1SPMI δέομαι *to pray*
b VPPANMS πάρειμι *to be present*
c VNAA θαρρέω *to have confidence*
d NDFS πεποιθησις
confidence
e V1SPMI
f VNAA τολμάω *to dare*
g VPPMAMP

h VPPAAMP
3 a VPPANMP
b V1PPMI στρατεύομαι *to serve as a soldier*
4 a NNNP ὅπλον *instrument*
b NGFS στρατεία *warfare*
c NNNP σαρκικός
material
d NAFS καθαίρεσις *tearing down*
e NGNP ὁχύρωμα
stronghold
f NAMP λογισμός *thought*
g VPPANMP καθαιρέω *to take down*
5 a NANS ὕψωμα *height*
b VPPMANS ἐπαίρω *to lift up*
c NGFS γνῶσις *knowledge*
d VPPANMP αἰχμαλωτίζω
to take captive
e NANS νόημα *thought*
f NAFS ὑπακοή *obedience*
6 a NDNS ἐτοιμος *ready*

b VPPANMP
c VNAA ἐκδικέω *to avenge*
d NAFS παρακοή *disobedience*
e V3SAPS
f NNFS ὑπακοή *obedience*
7 a V2PPAI
b V3SRAI
c VNPA
d V3SPMM
8 a NANS περισσότερος
more than
b V1SAMS
c V3SAAI
d NAFS οἰκοδομή *building*
e NAFS καθαίρεσις *tearing down*
f V1SFPI αἰσχύνομαι *to be ashamed*
9 a V1SAAS
b VNPA ἐκφοβέω *to frighten*
c NGFP ἐπιστολή *letter*

¹⁰ ὅτι Αἱ ἐπιστολαὶ^a μέν^γ, φησίν,^b βαρεῖαι^c καὶ ἰσχυραί,^d ἡ δὲ παρουσία^e τοῦ σώματος ἀσθενῆς^f καὶ ὁ λόγος ἔξουθενημένος.^g ¹¹ τοῦτο λογιζέσθω^a ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἵοι^b ἐσμεν^c τῷ λόγῳ δι’ ἐπιστολῶν^d ἀπόντες,^e τοιοῦτοι καὶ παρόντες^f τῷ ἔργῳ. ¹² Οὐ γὰρ τολμῶμεν^a ἐγκρῖναι^b ἢ συγκρῖναι^c ἑαυτούς τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων.^d ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες^e καὶ συγκρίνοντες^f ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιᾶσιν.^g ¹³ ἡμεῖς δὲ Γούκ εἰς τὰ ἄμετρα^a καυχησόμεθα,^b ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον^c τοῦ κανόνος^d οὗ ἐμέρισεν^e ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρου,^f ἐφικέσθαι^g ἄχρι καὶ ὑμῶν— ¹⁴ οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι^a εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν^b ἑαυτούς, ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν^c ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ— ¹⁵ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα^a καυχώμενοι^b ἐν ἀλλοτρίοις^c κόποις,^d ἐλπίδα δὲ ἔχοντες^e αὐξανομένης^f τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι^g κατὰ τὸν κανόνα^h ὑμῶν εἰς περισσείαν,ⁱ ¹⁶ εἰς τὰ ὑπερέκεινα^a ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι,^b οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ^c κανόνι^d εἰς τὰ ἔτοιμα^e καυχήσασθαι.^f ¹⁷ Ὁ δὲ καυχώμενος^a ἐν κυρίῳ καυχάσθω.^b ¹⁸ οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν Γ συνιστάνων,^a ἐκεῖνός ἐστιν^b δόκιμος,^c ἀλλὰ ὃν ὁ κύριος συνίστησιν.^d

10 a NNFP ἐπιστολή *letter*

b V3SPAI

c NNFP βαρύς
burdensome

d NNFP ἰσχυρός
powerful

e NNFS παρουσία
presence

f NNFS ἀσθενής *weak*

g VPRPNMS ἔξουθενέω
to treat with contempt

11 a V3SPMM

b NNMP οἵος *what sort
of*

c V1PPAI

d NGFP ἐπιστολή *letter*

e VPPANMP ἄπειμι *to
be absent*

f VPPANMP πάρειμι *to
be present*

12 a V1PPAI τολμάω *to
dare*

b VNAA ἐγκρίνω *to
classify*

c VNAA συγκρίνω *to
express*

d VPPAGMP συνίστημι
to commend

e VPPANMP μετρέω *to
measure*

f VPPANMP συγκρίνω
to express

g V3PPAI συνίημι *to
understand*

13 a NANP ἄμετρος *beyond
limits*

b V1PFMI

c NANS μέτρον *measure*

d NGMS κανών *rule*

e V3SAAI μερίζω *to give*

f NGNS μέτρον *measure*

g VNAM ἐφικνέομαι *to
come*

14 a VPPMNMP ἐφικνέομαι
to come

b V1PPAI ὑπερεκτείνω
to go too far

c V1PAAI φθάνω *to
precede*

15 a NANP ἄμετρος *beyond
limits*

b VPPMNMP

c NDMP ἀλλότριος
belonging to another

d NDMP κόπος *labor*

e VPPANMP

f VPPPGFS αὐξάνω *to
cause to grow*

g VNAP μεγαλύνω *to
glorify*

h NAMS κανών *rule*

i NAFS περισσεία
abundance

16 a ὑπερέκεινα *beyond*

b VNAM

c NDMS ἀλλότριος
belonging to another

d NDMS κανών *rule*

e NANP ἔτοιμος *ready*

f VNAM

17 a VPPMNMS

b V3SPMM

18 a VPPANMS συνίστημι
to commend

b V3SPAI

c NNMS δόκιμος
approved by testing

d V3SPAII συνίστημι *to
commend*

Chapter 11

11 "Οφελον^a ἀνείχεσθέ^b μου μικρόν τι τὸ ἀφροσύνης.^c ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ^d μου. ² ζηλῶ^a γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζήλω,^b ἡρμοσάμην^c γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον^d ἀγνὴν^e παραστῆσαι^f τῷ Χριστῷ. ³ φοβοῦμαι^a δὲ μή πως, ὡς ὁ ὄφις^b τὸ ξηπάτησεν^c Εὔαν^d ἐν τῇ πανουργίᾳ^e αὐτοῦ, τὸ φθαρῆ^f τὰ νοήματα^g ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος^h καὶ τῆς ἀγνότητοςⁱ τῆς εἰς τὸν Χριστόν. ⁴ εἰ μὲν γὰρ ὁ ἔρχόμενος^a ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει^b ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν,^c ἢ πνεῦμα ἔτερον λαμβάνετε^d ὃ οὐκ ἐλάβετε,^e ἢ εὐαγγέλιον ἔτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε,^f καλῶς τὸ ἀνέχεσθε.^g ⁵ λογίζομαι^a γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι^b τῶν ὑπερλίαν^c ἀποστόλων. ⁶ εἰ δὲ καὶ ἴδιώτης^a τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει,^b ἀλλ' ἐν παντὶ τῷ φανερώσαντες^c ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. ⁷ Ἡ ἀμαρτίαν ἐποίησα^a ἐμαυτὸν ταπεινῶν^b ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε,^c ὅτι δωρεὰν^d τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην^e ὑμῖν; ⁸ ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα^a λαβὼν^b ὄψώνιον^c πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν,^d καὶ παρὼν^a πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς^b οὐ κατενάρκησα^c οὐθενός· τὸ γὰρ ὑστέρημά^d μου προσανεπλήρωσαν^e οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες^f ἀπὸ Μακεδονίας.^g καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ^h τὸν ὑμῖνⁱ ἐτήρησα^j καὶ τηρήσω.^j ¹⁰ ἔστιν^a ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐμοὶ ὅτι ἡ καύχησις^b αὕτη οὐ φραγήσεται^c εἰς

- 1 a ὄφελον *How I wish!*
How I hope!
- b V2PIMI ἀνέχομαι *to put up with*
- c NGFS ἀφροσύνη *foolishness*
- d V2PPMI ἀνέχομαι *to put up with*
- 2 a V1SPAII ζηλόω *to desire*
b NDMS ζῆλος *zeal*
c V1SAMII ἀρμόζομαι *to promise for marriage*
d NAFS παρθένος *virgin*
e NAFS ἀγνός *pure*
f VNAA
- 3 a V1SPMI
b NNMS ὄφις *snake*
c V3SAAI ἔξαπατάω *to deceive*
d NAFS Εὔα *Eve*
e NDFS πανουργία *cunning*
f V3SAPS φθείρω *to destroy*

- g NNNP νόημα *thought*
h NGFS ἀπλότης *generosity; sincerity*
i NGFS ἀγνότης *purity*
- 4 a VPPMNMS
b V3SPAII
c V1PAAI
d V2PPAI
e V2PAII
f V2PAMI
g V2PPMI ἀνέχομαι *to put up with*
- 5 a V1SPMI
b VNRA ὑστερέω *to lack*
c ὑπερλίαν *exceedingly*
- 6 a NNMS ἴδιώτης *ordinary*
b NDFS γνῶσις *knowledge*
c VPAANMP
- 7 a V1SAAI
b VPPANMS ταπεινώω *to humble*
c V2PAPS ὑψόω *to lift up*
d δωρεάν *freely*
e V1SAMII

- 8 a V1SAAI συλάω *to rob*
b VPAANMS
c NANS ὄψώνιον *pay*
- 9 a VPPANMS πάρειμι *to be present*
b VPAPNMS ὑστερέω *to lack*
c V1SAAI καταναρκάω *to burden*
d NANS ὑστέρημα *what is lacking*
e V3PAAI προσαναπληρώω *to supply*
f VPAANMP
g NGFS Μακεδονία *Macedonia*
h NAMS ἀβαρής *not burdensome*
i V1SAAI
j V1SFAI
- 10 a V3SPAII
b NNFS καύχησις *boasting*
c V3SFPI φράσσω *to shut*

ἔμετοις κλίμασι^d τῆς Ἀχαΐας.^e ¹¹ διὰ τί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ^a ὑμᾶς; ὁ θεὸς οἶδεν.^b ¹² Ὁ δὲ ποιῶ^a καὶ ποιήσω,^b ἵνα ἐκκόψω^c τὴν ἀφορμὴν^d τῶν θελόντων^e ἀφορμὴν,^f ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται^g εὔρεθῶσιν^h καθὼς καὶ ἡμεῖς.¹³ οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι,^a ἐργάται^b δόλιοι,^c μετασχηματίζομενοι^d εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ.¹⁴ καὶ οὐ ταῦτα^a αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται^b εἰς ἄγγελον φωτός.¹⁵ οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ διάκονοι^a αὐτοῦ μετασχηματίζονται^b ὡς διάκονοι^c δικαιοσύνης, ὥν τὸ τέλος ἔσται^d κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.¹⁶ Πάλιν λέγω,^a μή τίς με δόξῃ^b ἀφρονα^c εἶναι—^d εἰ δὲ μή γε,^e κανὸν^f ὡς ἀφρονα^g δέξασθε^h με, ἵνα κάγὼ μικρόν τι καυχήσωμαι.ⁱ ¹⁷ δολαρῶ^a οὐ ταῦτα κύριον λαλῶ,^b ἀλλ’ ὡς ἐν ἀφροσύνῃ,^c ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει^d τῆς καυχήσεως.^e ¹⁸ ἐπεὶ^a πολλοὶ καυχῶνται^b ταῦτα σάρκα, κάγὼ καυχήσομαι.^c ¹⁹ ἡδέως^a γὰρ ἀνέχεσθε^b τῶν ἀφρόνων^c φρόνιμοι^d ὄντες.^e ²⁰ ἀνέχεσθε^a γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ,^b εἴ τις κατεσθίει,^c εἴ τις λαμβάνει,^d εἴ τις ἐπαίρεται,^e εἴ τις ἐις πρόσωπον ὑμᾶς^f δέρει.^g ²¹ κατὰ ἀτιμίαν^a λέγω,^b ὡς ὅτι ἡμεῖς τὴν ἡσθενήκαμεν.^c ἐν ᾧ δ’ ἀν τις τολμᾷ,^d ἐν ἀφροσύνῃ^e λέγω,^f

- d NDNP κλίμα *region*
e NGFS Ἀχαΐα *Achaea*
11 a V1SPA1
b V3SRAI
12 a V1SPA1
b V1SFAI
c V1SAAS ἐκκόπτω *to cut off*
d NAFS ἀφορμή *opportunity*
e VPPAGMP
f NAFS ἀφορμή *opportunity*
g V3PPMI
h V3PAPS
13 a NNMP ψευδαπόστολος *false apostle*
b NNMP ἐργάτης *worker*
c NNMP δόλιος *deceitful*
d VPPMNMP
μετασχηματίζω *to transform*
14 a NNNS θαῦμα *wonder*
b V3SPMI
μετασχηματίζω *to transform*

- 15 a NNMP διάκονος
servant
b V3PPMI
μετασχηματίζω *to transform*
c NNMP διάκονος
servant
d V3SFMI
16 a V1SPA1
b V3SAAS
c NAMS ἀφρων *foolish*
d VNPA
e γέ *indeed*
f κανὸν *and if*
g NAMS ἀφρων *foolish*
h V2PAMM
i V1SAMS
17 a V1SPA1
b V1SPA1
c NDFS ἀφροσύνη *foolishness*
d NDFS ὑπόστασις *confidence*
e NGFS καύχησις *boasting*
18 a ἐπεὶ *since*
b V3PPMI

- c V1SFMI
19 a ἡδέως *gladly*
b V2PPMI ἀνέχομαι *to put up with*
c NGMP ἀφρων *foolish*
d NNMP φρόνιμος *wise*
e VPPANMP
20 a V2PPMI ἀνέχομαι *to put up with*
b V3SPA1 καταδουλώ *to make a slave*
c V3SPA1 κατεσθίω *to eat up*
d V3SPA1
e V3SPMI ἐπαίρω *to lift up*
f V3SPA1 δέρω *to beat up*
21 a NAFS ἀτιμία *dishonor*
b V1SPA1
c V1PRAI
d V3SPAS τολμάω *to dare*
e NDFS ἀφροσύνη *foolishness*
f V1SPA1

τολμῶ^g κάγω. ²² Ἐβραῖοί^a εἰσιν;^b κάγω. Ἰσραηλῖται^c εἰσιν;^d κάγω. σπέρμα Ἀβραάμ εἰσιν;^e κάγω. ²³ διάκονοι^a Χριστοῦ εἰσιν;^b παραφρονῶν^c λαλῶ,^d ὑπὲρ ἐγώ. ἐν κόποις^e περισσοτέρως,^f ἐν ῥφυλακαῖς περισσοτέρως,^g ἐν πληγαῖς^h ὑπερβαλλόντωςⁱ,^j ἐν θανάτοις πολλάκις.^j ²⁴ ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις^a τεσσεράκοντα^b παρὰ μίαν ἔλαβον,^c ²⁵ τρὶς^a ἐραβδίσθην,^b ἅπαξ^c ἐλιθάσθην,^d τρὶς^e ἐναυάγησα,^f νυχθήμερον^g ἐν τῷ βυθῷ^h πεποίηκα.ⁱ ²⁶ ὁδοιπορίαις^a πολλάκις,^b κινδύνοις^c ποταμῶν,^d κινδύνοις^e ληστῶν,^f κινδύνοις^g ἐκ γένους,^h κινδύνοιςⁱ ἐξ ἔθνῶν, κινδύνοις^j ἐν πόλει, κινδύνοις^k ἐν ἐρημίᾳ,^l κινδύνοις^m ἐν θαλάσσῃ, κινδύνοιςⁿ ἐν ψευδαδέλφοις,^o ²⁷ τὸ κόπω^a καὶ μόχθω,^b ἐν ἀγρυπνίαις^c πολλάκις,^d ἐν λιμῷ^e καὶ δίψῃ,^f ἐν νηστείαις^g πολλάκις,^h ἐν ψύχειⁱ καὶ γυμνότητι.^j ²⁸ χωρὶς τῶν παρεκτός^a ἡ τρίστασίς^b μοι ἡ καθ' ἡμέραν, ἡ μέριμνα^c πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. ²⁹ τίς ἀσθενεῖ,^a καὶ οὐκ ἀσθενῶ;^b τίς σκανδαλίζεται^c καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;^d ³⁰ Εἰ καυχᾶσθαι^a δεῖ,^b τὰ τῆς ἀσθενείας^c μου καυχήσομαι.^d ³¹ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου τὸν Ιησοῦν οἶδεν,^a ὁ

- g V1SPAII τολμάω *to dare*
 22 a NNMP Ἐβραῖος *a Hebrew*
 b V3PPAI
 c NNMP Ἰσραηλίτης *Israelite*
 d V3PPAI
 e V3PPAI
 23 a NNMP διάκονος *servant*
 b V3PPAI
 c VPPANMS
 παραφρονέω *to be out of one's mind*
 d V1SPAII
 e NDMP κόπος *labor*
 f περισσοτέρως *more*
 g περισσοτέρως *more*
 h NDFP πληγή *plague*
 i ὑπερβαλλόντως *more severely*
 j πολλάκις *many times*
 24 a πεντάκις *five times*
 b NAFP τεσσεράκοντα *forty*
 c V1SAAI
 25 a τρὶς *three times*
 b V1SAPI ῥαβδίζω *to beat with a rod*

- c ἅπαξ *once*
 d V1SAPI λιθάζω *to stone*
 e τρὶς *three times*
 f V1SAAI ναυαγέω *to be shipwrecked*
 g NANS νυχθήμερον *a night and a day*
 h NDMS βυθός *open sea*
 i V1SRAI
 26 a NDFP ὁδοιπορία *journey*
 b πολλάκις *many times*
 c NDMP κίνδυνος *danger*
 d NGMP ποταμός *river*
 e NDMP κίνδυνος *danger*
 f NGMP ληστής *robber*
 g NDMP κίνδυνος *danger*
 h NGNS γένος *family*
 i NDMP κίνδυνος *danger*
 j NDMP κίνδυνος *danger*
 k NDMP κίνδυνος *danger*
 l NDFS ἐρημία *remote place*
 m NDMP κίνδυνος *danger*
 n NDMP κίνδυνος *danger*
 o NDMP ψευδάδελφος *false brother*

- 27 a NDMS κόπος *labor*
 b NDMS μόχθος *toil*
 c NDFP ἀγρυπνία *sleeplessness*
 d πολλάκις *many times*
 e NDMS λιμός *hunger*
 f NDNS δίψος *thirst*
 g NDFP νηστεία *fasting*
 h πολλάκις *many times*
 i NDNS ψῦχος *cold*
 j NDFS γυμνότης *nakedness*
 28 a παρεκτός *besides*
 b NNFS ἐπίστασις *stirring up*
 c NNFS μέριμνα *worry*
 29 a V3SPAII
 b V1SPAII
 c V3SPPI
 d V1SPPI πυρόμαι *to burn*
 30 a VNPM
 b V3SPAII
 c NGFS ἀσθένεια *weakness*
 d V1SFMI
 31 a V3SRAI

ѡν^b εὐλογητὸς^c εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι.^d ³² ἐν Δαμασκῷ^a ὁ ἔθνάρχης^b Ἀρέτα^c τοῦ βασιλέως ἐφρούρει^d τὴν πόλιν Δαμασκηνῶν^e πιάσαι^f γμε,³³ καὶ διὰ θυρίδος^a ἐν σαργάνῃ^b ἐχαλάσθην^c διὰ τοῦ τείχους^d καὶ ἐξέφυγον^e τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

12 Καυχᾶσθαι^a τὸ δεῖ^b οὐ τὸ συμφέρον^c μέν^d, ἐλεύσομαι^d τὸ δὲ εἰς ὀπτασίας^e καὶ ἀποκαλύψεις^f κυρίου. ² οἶδα^a ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων—^b εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα,^c εἴτε ἐκτὸς^d τοῦ σώματος οὐκ οἶδα,^e ὁ θεὸς οἶδεν—^f ἀρπαγέντα^g τὸν τοιοῦτον ἔως τρίτου οὐρανοῦ. ³ καὶ οἶδα^a τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον— εἴτε ἐν σώματι εἴτε τὸ χωρὶς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα,^b ὁ θεὸς οἶδεν—^c ⁴ ὅτι ἡρπάγη^a εἰς τὸν παράδεισον^b καὶ ἤκουσεν^c ἄρρητα^d ρήματα ἃ οὐκ ἐξὸν^e ἀνθρώπῳ λαλῆσαι.^f ⁵ ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχήσομαι,^a ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ καυχήσομαι^b εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις.^c ⁶ ἐὰν γὰρ θελήσω^a καυχήσασθαι,^b οὐκ ἔσομαι^c ἄφρων,^d ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ.^e φείδομαι^f δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται^g ὑπὲρ ὃ βλέπει^h με ἢ ἀκούειⁱ τι ἐξ ἐμοῦ,^j καὶ τῇ ὑπερβολῇ^a τῶν ἀποκαλύψεων.^b τὸ διὸ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι,^c ἐδόθη^d μοι σκόλοψ^e τῇ σαρκὶ, ἄγγελος τὸ Σατανᾶ, ἵνα με κολαφίζῃ,^f τὸ^g ἵνα μὴ

b VPPANMS

c NNMS εὐλογητός

worthy of being praised

d V1SPMI ψεύδομαι to

lie

32 a NDFS Δαμασκός

Damascus

b NNMS ἔθνάρχης

governor

c NGMS Ἀρέτας Aretas

d V3SIAI φρουρέω to

guard

e NGMP Δαμασκηνός

Damascene

f VNAA πιάζω to seize

33 a NGFS θυρίς window

b NDFS σαργάνη basket

c V1SAPI χαλάω to

lower

d NGNS τεῖχος wall

e V1SAAI ἐκφεύγω to

escape

Chapter 12

1 a VNPM

b V3SPAI

c VPPANNS συμφέρω to

bring together

d V1SFMI

e NAFP ὀπτασία vision

f NAFP ἀποκάλυψις

revelation

2 a V1SRAI

b NGNP δεκατέσσαρες

fourteen

c V1SRAI

d ἐκτός outside

e V1SRAI

f V3SRAI

g VPAPAMS ἀρπάζω to

catch

3 a V1SRAI

b V1SRAI

c V3SRAI

4 a V3SAPI ἀρπάζω to

catch

b NAMS παράδεισος

paradise

c V3SAAI

d NANP ἄρρητος

inexpressible

e VPPANNS

f VNAA

5 a V1SFMI

b V1SFMI

c NDFP ἀσθένεια

weakness

6 a V1SAAS

b VNAM

c V1SFMI

d NNMS ἄφρων foolish

e V1SFAI

f V1SPMI φείδομαι to

spare

g V3SAMS

h V3SPAI

i V3SPAI

7 a NDFS ὑπερβολή

all-surpassing

b NGFP ἀποκάλυψις

revelation

c V1SPPS ὑπεραίρομαι to

become conceited

d V3SAPI

e NNMS σκόλοψ thorn

f V3SPAS κολαφίζω to

strike with the fists

ύπεραίρωμαι^g.⁸ οὐπέρ τούτου τρὶς^a τὸν κύριον παρεκάλεσα^b ίνα ἀποστῆ^c ἀπ' ἐμοῦ.⁹ καὶ εἰρηκέν^a μοι· Ἀρκεῖ^b σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ Γδύναμις ἐν ἀσθενείᾳ^c Γτελεῖται.^d ἥδιστα^e οὖν μᾶλλον καυχήσομαι^f ἐν ταῖς ἀσθενείαις^g Γ μου, ίνα ἐπισκηνώσῃ^h ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ.¹⁰ διὸ εὔδοκῶ^a ἐν ἀσθενείαις,^b ἐν ὕβρεσιν,^c ἐν ἀνάγκαις,^d ἐν διωγμοῖς^e Γ καὶ στενοχωρίαις,^f οὐπέρ Χριστοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ,^g τότε δυνατός εἰμι.^h¹¹ Γέγονα^a Γ ἄφρων.^b οὐμεῖς με ἡναγκάσατε.^c ἐγὼ γὰρ ὥφειλον^d οὐφ' οὐμῶν συνίστασθαι.^e οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα^f τῶν οὐπερλίαν^g ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν εἰμι.^h¹² τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη^a ἐν οὐμῖν ἐν πάσῃ Γ οὐπομονῇ, σημείοις Γ τε καὶ τέρασιν^b καὶ δυνάμεσιν.¹³ τί γάρ ἔστιν^a δι Γ ἥσσωθητε^b οὐπέρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα^c οὐμῶν; χαρίσασθέ^d μοι τὴν ἀδικίαν^e ταύτην.¹⁴ Ιδοὺ τρίτον Γ τοῦτο ἐτοίμως^a ἔχω^b ἐλθεῖν^c πρὸς οὐμᾶς, καὶ οὐ Γ καταναρκήσω.^d οὐ γὰρ ζητῶ^e τὰ οὐμῶν ἀλλὰ οὐμᾶς, οὐ γὰρ ὀφείλει^f τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν^g θησαυρίζειν,^h ἀλλὰ οἱ γονεῖςⁱ τοῖς τέκνοις.¹⁵ ἐγὼ δὲ ἥδιστα^a δαπανήσω^b καὶ ἐκδαπανηθήσομαι^c οὐπέρ τῶν ψυχῶν οὐμῶν. Γ εἰ περισσοτέρως^d οὐμᾶς Γ ἀγαπῶν,^e ἥσσον^f ἀγαπῶμαι;^g¹⁶ ἔστω^a δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα^b οὐμᾶς.

- g V1SPPS οὐπεραίρομαι to become conceited
 8 a τρίς three times
 b V1SAAI
 c V3SAAS ἀφίσταμαι to leave
 9 a V3SRAI
 b V3SPAI ἀρκέω to be content
 c NDFAI ἀσθένεια weakness
 d V3SPPI τελέω to finish
 e NANP ἥδιστα gladly
 f V1SFMI
 g NDFP ἀσθένεια weakness
 h V3SAAS ἐπισκηνώ to rest upon
 10 a V1SPAII εὔδοκέω to be well pleased
 b NDFP ἀσθένεια weakness
 c NDFP ὕβρις insult
 d NDFP ἀνάγκη necessity
 e NDMP διωγμός persecution

- f NDFP στενοχωρία distress
 g V1SPAS
 h V1SPAII
 11 a V1SRAI
 b NNMS ἄφρων foolish
 c V2PAAI ἀναγκάζω to compel
 d V1SIAI
 e VNPP συνίστημι to commend
 f V1SAAI ὑστερέω to lack
 g οὐπερλίαν exceedingly
 h V1SPAII
 12 a V3SAPI κατειργάζομαι to produce
 b NDNP τέρας wonder
 13 a V3SPAII
 b V2PAPI ἡττάομαι to be mastered
 c V1SAAI καταναρκάω to burden
 d V2PAMM χαρίζομαι to give grace
 e NAFS ἀδικία wickedness

- 14 a ἐτοίμως in readiness
 b V1SPAII
 c VNAA
 d V1SFAI καταναρκάω to burden
 e V1SPAII
 f V3SPAI
 g NDMP γονεύς parents
 h VNPA θησαυρίζω to store up
 i NNMP γονεύς parents
 15 a NANP ἥδιστα gladly
 b V1SFAI δαπανάω to spend
 c V1SFPI ἐκδαπανάομαι to be completely expended
 d περισσοτέρως more
 e VPPANMS
 f NANS ἥσσων for the worse
 g V1SPPI
 16 a V3SPAM
 b V1SAAI καταβαρέω to burden

ἀλλὰ ὑπάρχων^c πανοῦργος^d δόλω^e ὑμᾶς ἔλαβον.^f ¹⁷ μή τινα ὅν ἀπέσταλκα^a πρὸς ὑμᾶς, δι’ αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα^b ὑμᾶς;¹⁸ παρεκάλεσα^a Τίτον^b καὶ συναπέστειλα^c τὸν ἀδελφόν· μήτι^d ἐπλεονέκτησεν^e ὑμᾶς Τίτος;^f οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν;^g οὐ τοῖς αὐτοῖς ἵχνεσιν;^h ¹⁹ Γίλαι^a δοκεῖτε^b ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα;^c Γιλαίναντι^d θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.^e τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς,^f ²⁰ φοβοῦμαι^a γὰρ μή πως ἐλθὼν^b οὐχ οἶους^c θέλω^d εὗρω^e ὑμᾶς, καγώ εὑρεθῶ^f ὑμῖν οἴον^g οὐ θέλετε,^h μή πως Γέρις,ⁱ Γζῆλος,^j θυμοί,^k ἐριθεῖαι,^l καταλαλιαί,^m ψιθυρισμοί,ⁿ φυσιώσεις,^o ἀκαταστασίαι.^p ²¹ μὴ πάλιν Γέλθόντος^a μου, Γταπεινώση^b Γμε ὁ θεός μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω^c πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων^d καὶ μὴ μετανοησάντων^e ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ^f καὶ πορνείᾳ^g καὶ ἀσελγείᾳ^h ἡ ἔπραξαν.ⁱ

13 Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι^a πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται^b πᾶν ῥῆμα.² προείρηκα^a καὶ προλέγω^b ὡς παρὼν^c τὸ δεύτερον καὶ ἀπὼν^d Γνῦν, τοῖς προημαρτηκόσιν^e καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω^f

- c VPPANMS
- d NNMS πανοῦργος
crafty
- e NDMS δόλος *deceit*
- f V1SAAI
- 17 a V1SRAI
- b V1SAAI πλεονεκτέω *to exploit*
- 18 a V1SAAI
- b NAMS Τίτος *Titus*
- c V1SAAI συναποστέλλω
to send with
- d μήτι [interrogative particle]
- e V3SAAI πλεονεκτέω *to exploit*
- f NNMS Τίτος *Titus*
- g V1PAAI
- h NDNP ἵχνος *step*
- 19 a πάλαι *long ago*
- b V2PPAI
- c V1PPMI ἀπολογέομαι
to defend oneself
- d κατέναντι *ahead*
- e V1PPAI
- f NGFS οἰκοδομή¹
building

- 20 a V1SPMI
- b VPAANMS
- c NAMP οἵος *what sort of*
- d V1SPAII
- e V1SAAS
- f V1SAPS
- g NAMS οἵος *what sort of*
- h V2PPAI
- i NNFS ἔρις *quarrel*
- j NNMS ζῆλος *zeal*
- k NNMP θυμός *wrath*
- l NNFP ἐριθεία *selfish ambition*
- m NNFP καταλαλιά *slander*
- n NNMP ψιθυρισμός *whispering gossip*
- o NNFP φυσιώσις *arrogance*
- p NNFP ἀκαταστασία *disorder*
- 21 a VPAAGMS
- b V3SAAS ταπεινόω *to humble*
- c V1SAAS πενθέω *to mourn*

- d VPRAGMP

προαμαρτάνω *to sin*

earlier

- e VPAAGMP

f NDPS ἀκαθαρσία

impurity

g NDPS πορνεία *sexual immorality*

h NDPS ἀσέλγεια

debauchery

- i V3PAAI

Chapter 13

- 1 a V1SPMI
- b V3SFPI
- 2 a V1SRAI προλέγω *to tell beforehand*
- b V1SPAII προλέγω *to tell beforehand*
- c VPPANMS πάρειμι *to be present*
- d VPPANMS ἄπειμι *to be absent*
- e VPRADMP προαμαρτάνω *to sin earlier*
- f V1SAAS

εἰς τὸ πάλιν οὐ φείσομαι,^g ³ ἐπεὶ^a δοκιμὴν^b ζητεῖτε^c τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος^d Χριστοῦ· ὅς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ^e ἀλλὰ δυνατεῖ^f ἐν ὑμῖν,⁴ καὶ γὰρ ἐσταυρώθη^a ἐξ ἀσθενείας,^b ἀλλὰ ζῆ^c ἐκ δυνάμεως θεοῦ. καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν^d ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ γέζομεν^e σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εἰς ὑμᾶς.

⁵ Ἐαυτοὺς πειράζετε^a εἰ ἐστὲ^b ἐν τῇ πίστει, ἔαυτοὺς δοκιμάζετε.^c Ἡ οὐκ ἐπιγινώσκετε^d ἔαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς^γ ἐν ὑμῖν; εἰ μήτι^e ἀδόκιμοι^f ἐστε.^g ⁶ ἐλπίζω^a δὲ ὅτι γνώσεσθε^b ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν^c ἀδόκιμοι.^d

⁷ Γεύχόμεθα^a δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι^b ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι^c φανῶμεν,^d ἀλλ’ ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε,^e ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι^f ὕμεν.^g ⁸ οὐ γὰρ δυνάμεθα^a τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας.

⁹ χαίρομεν^a γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν,^b ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἔτε.^c Γτοῦτο καὶ εύχόμεθα,^d τὴν ὑμῶν κατάρτισιν.^e ¹⁰ διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν^a γράφω,^b ἵνα παρὼν^c μὴ ἀποτόμως^d χρήσωμαι^e κατὰ τὴν ἔξουσίαν ἦν ὁ κύριος ἔδωκέν^f μοι^γ, εἰς οἰκοδομὴν^g καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν.^h ¹¹ Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε,^a καταρτίζεσθε,^b παρακαλεῖσθε,^c τὸ αὐτὸ φρονεῖτε,^d εἰρηνεύετε,^e καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται^f μεθ’ ὑμῶν. ¹² ἀσπάσασθε^a ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι.^b ἀσπάζονται^c ὑμᾶς οἱ ἄγιοι πάντες. ¹³ ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ

g V1SFMI φείδομαι <i>to spare</i>	6 a V1SPAII b V2PFMI c V1PPAI d NNMP ἀδόκιμος <i>failing</i> e V3SPAII f V3SPAI δυνατέω <i>to be able</i>	b V1SPAII c VPPANMS πάρειμι <i>to be present</i> d ἀποτόμως <i>harshly</i> e V1SAMS χράομαι <i>to make use of</i> f V3SAII g NAFS οἰκοδομή <i>building</i> h NAFS καθαίρεσις <i>tearing down</i>
3 a ἐπεὶ ^a <i>since</i>	7 a V1PPMI εύχομαι <i>to pray for</i> b VNAA c NNMP δόκιμος <i>approved by testing</i> d V1PAPS e V2PPAS f NNMP ἀδόκιμος <i>failing</i> g V1PPAS	11 a V2PPAM b V2PPPAM καταρτίζω <i>to restore</i> c V2PPPAM d V2PPAM φρονέω <i>to think</i> e V2PPAM εἰρηνεύω <i>to live in peace</i> f V3SFMI
4 a V3SAPI b NGFS ἀσθένεια <i>weakness</i>	8 a V1PPMI 9 a V1PPAI b V1PPAS c V2PPAS d V1PPMI εύχομαι <i>to pray for</i> e NAFS κατάρτισις <i>perfection</i>	12 a V2PAMM b NDNS φίλημα <i>kiss</i> c V3PPMI
c V2PPAI d V1PPAI e V1PFAI	10 a VPPANMS ἀπειμι <i>to be absent</i>	
5 a V2PPAM b V2PPAI c V2PPAM δοκιμάζω <i>to test</i> d V2PPAI e μήτι [interrogative particle] f NNMP ἀδόκιμος <i>failing</i> g V2PPAI		

Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία^a τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων Γόμων.

13 a NNFS κοινωνία
fellowship